

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Белашта» сёння з 12 да 18 гадзін праводзіць дзень падпісчыка. Ва ўсіх абласных цэнтрах, у многіх іншых гарадах, гарадках уздел у ім бяруць і рэдакцыя часопісаў, газет.

Гэта значыць, што чытачам (былым, сапраўдным і будучым) прадастаўляецца цудоўная магчымасць сустрэцца з журналістамі, выказаць свае пажаданні, прэтэнзіі альбо кампліменты, задаць балючыя пытанні... Больш за тое, аформішы падпіску, разлічваць на сціплыя прызы...

У нашай газеты будзе і адзін, скажам так, няспынальны халадзільнік «Атлант». Па выніках падпіскі на папярэдні квартал выйграў яго мінчанін Уладзімір Сяргеевіч Пішчулін. Планаўца, што менавіта сёння прыз па магчымасці ўрачыста будзе ўручаны...

Прыходзьце!
І, зразумела ж, не забывайце падпісацца, выслать картку на розыгрышы прызоў: не факт, як жа кажучы, што менавіта вы выйграеце, але ж і не праіграеце. Бо да вас, як некалі да бацькоў, да дзядоў, да прададэў, будзе прыходзіць Ваша родная газета на роднай мове. А чалавек без яе, як прызнаў спадар Пішчулін, як дрэва без каранёў.

Рэсурсная база беларускіх банкаў за год павялічылася ў 1,52 раза

Рэсурсная база беларускіх банкаў на 1 чэрвеня 2008 года набыла да Br50 трлн і павялічылася ў параўнанні з аналагічнай датай мінулага года ў 1,52 раза.

Нацыянальным банкам праводзіцца ўважана працэнтная палітыка, якая стымулюе прыцягненне рэсурсаў у банкаўскую сістэму. Так, за мінулы 12 месяцаў уклады насельніцтва ў беларускіх банкаў павялічыліся на Br1,7 трлн, што адпавядае прагнознаму паказчыку.

Аб ходзе выканання асноўных паказчыкаў грашова-кредытнай палітыкі паведаваў выніку студзеня—мая 2008 года Прэзідэнту Беларусі Аляксандру Лукашэнку 17 чэрвеня далажыў старшыня праўлення Нацыянальнага банка Пётр Пракаповіч. Усе паказчыкі, закладзеныя ў Асноўных напрамках грашова-кредытнай палітыкі Рэспублікі Беларусь на 2008 год і накіраваныя на выкананне праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця рэспублікі, банкаўскай сістэмай краіны выкананы ў поўным аб'ёме.

У першую чаргу вырашаны пытанні стабільнасці нацыянальнай валюты. З пачатку года афіцыйны курс беларускага рубля да долара ЗША ўмацаваўся амаль на 1 працэнт і на сёння складае Br2128 за 1 долар ЗША. Курс нацыянальнай валюты да расійскага рубля за гэты перыяд знізіўся на 2,6 працэнта, да еўра — на 3,4 працэнта. Разам з тым такое зніжэнне курсу стымулюе экспарт беларускай прадукцыі, таму што Расія і краіны ЕС з'яўляюцца галоўнымі гандлёвымі партнёрамі нашай краіны.

Адным з найважнейшых напрамкаў грашова-кредытнай палітыкі з'яўляецца банкаўскае кредытаванне рэальнага сектара эканомікі. Патрабаванні банкаў да эканомікі на 1 чэрвеня 2008 года склалі каля Br36 трлн і ў параўнанні з аналагічнай датай мінулага года выраслі больш як на 50 працэнтаў. Паспяхова ідзе кредытаванне ўсіх дзяржаўных праграм, а таксама рэальнага сектара эканомікі ў цэлым. Стабільна працуе плацежная сістэма.

Разам з тым кіраўнік дзяржавы запатрабаваў прыкласці ўсе намаганні для таго, каб паказчыкі грашова-кредытнай палітыкі былі выкананы і паводле вынікаў года ў цэлым. Пры гэтым асабліва ўвага павінна быць удзелена кредытаванню рэальнага сектара эканомікі, у тым ліку інвестыцыйнаму. Таксама Аляксандр Лукашэнка даручыў Нацыянальнаму банку своечасова вырашаць пытанні ўмацавання беларускага рубля. Пётр Пракаповіч паведаваў, што да канца года афіцыйны курс беларускага рубля да долара ЗША будзе ў межах Br2100 за 1 долар ЗША.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ДА ВЕДАМА ЧЛЕНА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

20 чэрвеня 2008 г. у 10.00 у зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (вул. Чырвонаярмейская, 4) праводзіцца сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трэцяга склікання.

«ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ» ПА ПЫТАННЯХ АДУКАЦЫІ

18 чэрвеня ўпраўленне адукацыі Мінскага аблвыканкама арганізуе для насельніцтва «гарачую лінію» па пытаннях, звязаных з дзейнасцю сістэмы адукацыі. Патэлефанаваўшы ў гэты дзень па тэлефонах **227 34 82, 227 62 21 і 227 34 11** (код Мінска 8-017) любы грамадзянін зможа атрымаць адказ на пытанне, якое знаходзіцца ў кампетэнцыі органа кіравання сістэмай адукацыі Мінскага аблвыканкама. Званкі прымаюцца з 9.00 да 13.00 і з 14.00 да 17.00. Пытанні, прапановы і заўвагі можна накіроўваць таксама па электроннай пошце **info@minsk-region.edu.by**, а таксама на сайце ўпраўлення адукацыі аблвыканкама па адрасе **www.minsk-region.edu.by** ў раздзел «Гаспадарчая лінія».

ПАЛЕПЫШЫ ЯКАСЦІ АБСУЛЮВАННЯ

Для палепшэння транспартнага абслугоўвання жыхароў сталіцы з 1 ліпеня будзе арганізавана работа некалькіх аўтобусных маршрутаў. У прыватнасці, № 136 «ДС Карастаянавай — Аздаруленчы цэнтр «Ждановічы». Ён будзе пралягаць па вуліцах Карастаянавай, Крапоткіна, Харажуй, Куйбышава, праспектах Машэрава, Пераможаў, вуліцах Палявой, Паркавай, аўтадарожы Р28 «Мінск — Маладзечна — Нарач» у прамым накірунку і вуліцах Вакалянай, Паркавай, Палявой (пас. Ждановічы), праспектах Пераможаў, Машэрава, вуліцах Куйбышава, Харажуй, Крапоткіна і Карастаянавай — у зваротным накірунку. № 138 «ДС Кунцаўшчына — Прамысловы вузел «Заходні» праїдзе па вуліцах Кунцаўшчына, Лабанка, Гарэцкага, Шаранговіча, МКАД, Мантажніку і ў прамым накірунку і па вуліцах Мантажніку, МКАД, Громава, Слабодскай, Рафіева, Гарэцкага, Лабанка і Кунцаўшчына — у зваротным накірунку.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Ведай нашых!

ПАТОМНЯЯ ГАСПАДЫНЯ

Ташына Лазарэнка не страшныя сусветныя хворыя крызісы. У гэтай маладой жыхаркі вёскі Еўдакімавічы Шклоўскага раёна такая гаспадарка, што яе самія пракарміць пры любых катаклізмах.

Яна нарадзілася ў вёсцы, пайшла змож за механізатара, нарадзіла дзвюх дачок. Цяпер працуе загадчыца сталовы ЗАТ «Ніва». Працай задаволеная, але, каб ўжо зусім шчыра, яе заробак у сельскай гаспадарцы меншы за прыбытак ад гаспадаркі хатняй. Звычайны дом на вуліцы Еўдакімавічы. У палісадніку з фасада — яркія кветкі. За домам — парнік з агрукімі, без якога, здаецца, не можа існаваць ніводны свядамы жыхар Шклоўшчыны. Сучасныя інтэр'еры жылля — вынік надзейнага рамонтна, на які даялася папрацаваць усёй сям'яй.

— У нас тры каровы два цёлка, — Ташына вядзе экскурсію па падворку, які пільнуюць два грозныя сабакі і тры сонныя каты. — Куры даюць яйкі, свіння — мяса. Яшчэ маюць больш за гектар зямлі: вырошчваем бульбу і збожжа, каб карміць жывёлу. Мы трымаем вялікую гаспадарку, каб мець больш грошай. Арыфметыка тут простая. Штодня Лазарэнка прадаць дзяржаве 50–60 літраў малака і маюць з гэтага прыкладна 30 тысяч рублёў.

Праца на гэтым прыватным падворку даўно аўтаматызаваная. Два даўняныя апараты эканомію час і сілы. Дойка доўжыцца каля гадзіны — раніцай і увечары.

Увогуле догляд жывёлы — справа клопатная. Гаспадыня нібыта прывязаная да сваёй каровы — не паехаць у адлачынак, не адварнуцца на святы. Але і аддача ад такой працы ёсць. Летас Ташына выйшла абсалютнай чэмпіёнкай на Заходняўскім сельсавеце: за год здала 17 тон малака!

— Мяне з дзяцінства да кароў прывучыла маці, якая ўсё жыццё адпрацавала даярчай, — расказвае Ташына. — Цяпер яна на пенсіі, але жыць ёй з намі, вядзь, не сумна. Яна дапамагае ўпраўляцца з гаспадаркай.

— Пакуль жыву — раблю, — адказвае Паскоўя Герасімаўна. — Тэпа паўшу за каровамі. Цяпер ледзь да дужа не хочаць трымаць гаспадарку — лічу, проста лянуча. Ай-ай-ай, як гэта не трымаць? Гэта ж сялянская жыццёвая звычка! Мы і спраўляліся, і дзяцей гадавалі. Прывучылі да гэтай працы з маленства — і я, і мая дачка, а цяпер і ўнучка. У нас такая парода!

— А гэта, Ташына, гаспадарка паўшчыны, якая рэгулюе працаднёвыя ўрачыныя людзей прымусіць трымаць жывёлу і дапаможа гаспадарку — ні гвалтам, ні ўгаворамі. Тут патрэбны трывалы эканамічны падмурк.

(Заканчэнне на 6-й стар.)

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

«Куст» у вёсцы Любча Лунінецкага раёна. Марына ЯРАХОВІЧ і ўдзельніцы фальклорнага ансамбля «Лабіччанка».

Калі прыходзіць свята Тройцы, на Палесці «водзяць куст». Пагадзіцеся, дзіўна гучыць назва гэтага вельмі старажытнага абраду. Але толькі не для палешукоў, не для жыхароў Пінскага, Лунінецкага і Іванаўскага раёнаў, дзе традыцыя свята «куста» бытуе і па сёння. У нашых «кусты» хароша парода, трэба нашай «кусце» піць, есці даць трэба нашай «кусце» белу пасцець слаці... (Заканчэнне на 6-й стар.)

ПОМНИК ПАПУ РЫМСКАМУ ЯК СІМВАЛУ АДНАНАСЦІ ЯМУ БЕЛАРУСКІХ КАТОЛІКАЎ

Госць з Ватыкана кардынал Тарчыўцо Бэртоне прыязджае ў Беларусь сёння па запрашэнні Урада нашай краіны, а завершыцца візіт 22 чэрвеня.

Асабліва ўрадавала гэтая падзея беларускіх вернікаў-католікаў, якія да сустрэчы Дзяржаўнага сакратара Яго Святыцтва Папы Бенедыкта XVI рыхтаваліся вельмі адказна. 15 чэрвеня ў Пастаўскім раёне Віцебскай вобласці ў вёсцы Лучай быў урачыста адкрыты помнік Папу рымскаму Бенедыкту XVI як сімвалу аднанасці і вернасці яму Католіцкага касцёла Беларусі. З гэтай нагоды ў касцёле святога Юды Тадэвуша ў вёсцы Лучай адбылася ўрачыстая імя і быў асвечаны трохметровы помнік Папу рымскаму, які знаходзіцца менавіта на тэрыторыі старажытнага касцёла. Дагэтуль у Беларусі былі ўшанаваныя помнікамі Іаан Павел II.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Помнік Папу рымскаму як сімвалу аднанасці яму беларускіх католікаў

Госць з Ватыкана кардынал Тарчыўцо Бэртоне прыязджае ў Беларусь сёння па запрашэнні Урада нашай краіны, а завершыцца візіт 22 чэрвеня.

Асабліва ўрадавала гэтая падзея беларускіх вернікаў-католікаў, якія да сустрэчы Дзяржаўнага сакратара Яго Святыцтва Папы Бенедыкта XVI рыхтаваліся вельмі адказна. 15 чэрвеня ў Пастаўскім раёне Віцебскай вобласці ў вёсцы Лучай быў урачыста адкрыты помнік Папу рымскаму Бенедыкту XVI як сімвалу аднанасці і вернасці яму Католіцкага касцёла Беларусі. З гэтай нагоды ў касцёле святога Юды Тадэвуша ў вёсцы Лучай адбылася ўрачыстая імя і быў асвечаны трохметровы помнік Папу рымскаму, які знаходзіцца менавіта на тэрыторыі старажытнага касцёла. Дагэтуль у Беларусі былі ўшанаваныя помнікамі Іаан Павел II.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Помнік Папу рымскаму як сімвалу аднанасці яму беларускіх католікаў

Госць з Ватыкана кардынал Тарчыўцо Бэртоне прыязджае ў Беларусь сёння па запрашэнні Урада нашай краіны, а завершыцца візіт 22 чэрвеня.

Асабліва ўрадавала гэтая падзея беларускіх вернікаў-католікаў, якія да сустрэчы Дзяржаўнага сакратара Яго Святыцтва Папы Бенедыкта XVI рыхтаваліся вельмі адказна. 15 чэрвеня ў Пастаўскім раёне Віцебскай вобласці ў вёсцы Лучай быў урачыста адкрыты помнік Папу рымскаму Бенедыкту XVI як сімвалу аднанасці і вернасці яму Католіцкага касцёла Беларусі. З гэтай нагоды ў касцёле святога Юды Тадэвуша ў вёсцы Лучай адбылася ўрачыстая імя і быў асвечаны трохметровы помнік Папу рымскаму, які знаходзіцца менавіта на тэрыторыі старажытнага касцёла. Дагэтуль у Беларусі былі ўшанаваныя помнікамі Іаан Павел II.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Помнік Папу рымскаму як сімвалу аднанасці яму беларускіх католікаў

Госць з Ватыкана кардынал Тарчыўцо Бэртоне прыязджае ў Беларусь сёння па запрашэнні Урада нашай краіны, а завершыцца візіт 22 чэрвеня.

Асабліва ўрадавала гэтая падзея беларускіх вернікаў-католікаў, якія да сустрэчы Дзяржаўнага сакратара Яго Святыцтва Папы Бенедыкта XVI рыхтаваліся вельмі адказна. 15 чэрвеня ў Пастаўскім раёне Віцебскай вобласці ў вёсцы Лучай быў урачыста адкрыты помнік Папу рымскаму Бенедыкту XVI як сімвалу аднанасці і вернасці яму Католіцкага касцёла Беларусі. З гэтай нагоды ў касцёле святога Юды Тадэвуша ў вёсцы Лучай адбылася ўрачыстая імя і быў асвечаны трохметровы помнік Папу рымскаму, які знаходзіцца менавіта на тэрыторыі старажытнага касцёла. Дагэтуль у Беларусі былі ўшанаваныя помнікамі Іаан Павел II.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Помнік Папу рымскаму як сімвалу аднанасці яму беларускіх католікаў

Госць з Ватыкана кардынал Тарчыўцо Бэртоне прыязджае ў Беларусь сёння па запрашэнні Урада нашай краіны, а завершыцца візіт 22 чэрвеня.

Асабліва ўрадавала гэтая падзея беларускіх вернікаў-католікаў, якія да сустрэчы Дзяржаўнага сакратара Яго Святыцтва Папы Бенедыкта XVI рыхтаваліся вельмі адказна. 15 чэрвеня ў Пастаўскім раёне Віцебскай вобласці ў вёсцы Лучай быў урачыста адкрыты помнік Папу рымскаму Бенедыкту XVI як сімвалу аднанасці і вернасці яму Католіцкага касцёла Беларусі. З гэтай нагоды ў касцёле святога Юды Тадэвуша ў вёсцы Лучай адбылася ўрачыстая імя і быў асвечаны трохметровы помнік Папу рымскаму, які знаходзіцца менавіта на тэрыторыі старажытнага касцёла. Дагэтуль у Беларусі былі ўшанаваныя помнікамі Іаан Павел II.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Помнік Папу рымскаму як сімвалу аднанасці яму беларускіх католікаў

Госць з Ватыкана кардынал Тарчыўцо Бэртоне прыязджае ў Беларусь сёння па запрашэнні Урада нашай краіны, а завершыцца візіт 22 чэрвеня.

Асабліва ўрадавала гэтая падзея беларускіх вернікаў-католікаў, якія да сустрэчы Дзяржаўнага сакратара Яго Святыцтва Папы Бенедыкта XVI рыхтаваліся вельмі адказна. 15 чэрвеня ў Пастаўскім раёне Віцебскай вобласці ў вёсцы Лучай быў урачыста адкрыты помнік Папу рымскаму Бенедыкту XVI як сімвалу аднанасці і вернасці яму Католіцкага касцёла Беларусі. З гэтай нагоды ў касцёле святога Юды Тадэвуша ў вёсцы Лучай адбылася ўрачыстая імя і быў асвечаны трохметровы помнік Папу рымскаму, які знаходзіцца менавіта на тэрыторыі старажытнага касцёла. Дагэтуль у Беларусі былі ўшанаваныя помнікамі Іаан Павел II.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Помнік Папу рымскаму як сімвалу аднанасці яму беларускіх католікаў

Госць з Ватыкана кардынал Тарчыўцо Бэртоне прыязджае ў Беларусь сёння па запрашэнні Урада нашай краіны, а завершыцца візіт 22 чэрвеня.

КІРАЎНІЦТВУ, СУДДЗЯМ, РАБОТНІКАМ АПАРАТУ ВЯРХОЎНАГА СУДА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Паважаныя таварышы! Сярдэчна віншую вас з 85-годдзем Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь.

Сёння ў судовай сістэме працуюць сапраўдныя прафесіяналы — адданыя сваёй справе людзі, якія карыстаюцца высокім аўтарытэтам у грамадстве. Вы прысвяцілі сябе служэнню дзяржаве, праву і чалавеку. Ад якасці вашай паўсядзённай работы ў многім залежыць эфектыўнасць правасуддзя і ўмацаванне аўтарытэту дзяржаўнай улады.

Судзейскі корпус уносіць вялікі ўклад у забеспячэнне непахіснасці канстытуцыйных прынцыпаў і ўдасканаленне нацыянальнага заканадаўства. Шматгранная і адказная дзейнасць Вярхоўнага Суда садзейнічае падтрыманню сацыяльна-палітычнай стабільнасці ў грамадстве, фарміраванню адзінай прававой прасторы, сцвярджэнню прынцыпаў законнасці і справядлівасці.

Адна з галоўных задач, якія ставяць цяпер перад Вамі, — ўмацаванне прававых асноў нашай краіны, што, безумоўна, будзе садзейнічаць стварэнню ў Беларусі сапраўднай дзяржавы для народа. Шчыра жадаю вам, нашым родным і бліжкім добрага здароўя, дабрабыту, шчасця, аптымізму і поспехаў!

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Г. НЯВЫГЛАС.

Ва ўрадзе

НОВЫ ЛАКАМАТЫЎ ДЛЯ ЭКАНОМІКІ

У Беларусі ставяцца павышаныя задачы па развіцці сферы паслуг

Асноўная мэта, на якую накіравана Комплексная праграма развіцця сферы паслуг на 2006–2010 гады, — забяспечыць аператывнае развіццё тэмпы ў параўнанні з вытворчасцю, нагадаў прысутным першы намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Уладзімір Сямашка на ўрачыстым пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў. Патлумачыў ён і тое, чаму перад Беларуссю стаіць падобная задача: справа ў тым, што ў развітых краінах доля сферы паслуг у валавым унутраным прадукце складае каля 70 працэнтаў і больш. У гэтым сэнсе ў рэспубліцы — вялікі патэнцыял, таму што ў нас гэты паказчык хістаецца на ўзроўні каля 40 працэнтаў.

Паводле слоў першага віцэ-прэм'ера, па выніках мінулага года доля паслуг у ВВП склала 40,9 працэнта пры заданні 42–43 працэнта. «Па-ранейшаму цягравым конікам нашай эканомікі застаецца прамысловасць: тэмпы росту ВВП за пяць месяцаў склаў 110,4 працэнта, прамысловы вытворчасці — 113,3 працэнта», — канстатаваў Уладзімір Сямашка. І дадаў, што ў наступным і 2010 гадах сітуацыя неабходна пераламца і выйсці ў сярэднім на 120 працэнтаў па развіцці сферы паслуг.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 годзе.

«Менавіта сфера паслуг можа і павінна стаць лакаматывам эканомікі», — працягваў міністр эканомікі Мікалай Зайчанка Прэзідэнта краіны, загадваючы пасланне Аляксандра Лукашэнка да Нацыянальнага сходу і беларускага народа. Міністр адзначыў, што сфера паслуг развілася летас да адпаведнага зададання. Было выканана заданне па тэмпах росту эканомікі і павышэнні ўзроўня жыцця насельніцтва паслуг у 2007 год

РАБОТА ДЭПУТАТАЎ БЕЗ ДАКЛАДАЎ І СПРАВАЗДАЧ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
Калі ў чалавека ёсць праца, дык будзе парадак і ў сям'і, упэўнена старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Святлана ГЕРАСИМОВІЧ. Дарэчы, вырашэнне праблемы занятасці насельніцтва Саветы дэпутатаў Мінскай вобласці ўзялі на сябе. У выніку ўзровень беспрацоўя ў вобласці (паводле даных за красавік) знізіўся ў сярэднім да 0,8 працэнта, хоць, адначасна старшыня абласвета, у Маладзечне ён крыху вышэйшы.

Яшчэ адзін накірунак дзейнасці дэпутатаў — распусціць і аднавіць сельгасуладжэнне, асабліва з нагоды прыняцця на дзяржаўным узроўні тых ці іншых дакументаў. — Возьмем, напрыклад, аказанне адраснай сацыяльнай дапамогі. Вядома, што адпаведны ўказ быў прыняты неадназначна, асабліва малазасяпечанымі слаямі насельніцтва, — расказала Святлана Міхайлаўна. — На ўзроўні раённага ўзроўня адпаведныя камісіі, куды ўвайшлі і дэпутаты. Менавіта на іх плечы легла распусціць і аднавіць працу перакананых людзей, паказвае на прыклад, што дзяржава не можа дапамагчы усім і кожнаму, што яна павінна рабіць гэта адрасна, што чалавеку неабходна і самому аб сабе паклапаціцца.

Шмат пытанняў узнікла і ў сувязі з рэалізацыяй Указа Прэзідэнта № 21. Мінская вобласць неаднойчы становілася аб'ектам крытыкі з боку вышэйшых фінансавых структур — па прычыне дастаткова высокага ўзроўню датацыянасі прырочных бюджэтаў (датацыі ў сельсаведах складаюць у сярэднім 80 працэнтаў, а ўласныя даходы, адпаведна, 20 працэнтаў). — Аднак на сёння мы разам з фінансавым упраўленнем працуем над тым, каб бюджэты сельскіх Саветаў на 2009 год сфарміраваліся ў адпаведнасці з іншымі падходамі — тымі, якіх патрабуе жыццё, — падкрэсліла старшыня абласнога Савета дэпутатаў.

Паводле слоў Святланы Герасімовіч, сельскія Саветы і самі пачалі варушыцца ў плане заробку грошай. Магчыма, не ва ўсіх раёнах гэта работа ідзе адналькава актыўна, але і Мінскі, і Лагойскі, і Дзяржынскі і іншыя раёны паказалі: сёння на продаж зямельных участкаў з аўкцыёну можна нядрэнна зара-

Пасёлак Чысць Маладзечанскага раёна.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

біць (з пачатку года па ўсёй вобласці ўжо атрымана 31,5 мільярда рублёў). У тым жа Любанскім сельскім Саветаце Вілейскага раёна ўзровень датацыянасі бюджэту складаў у мінулы годзе 82 працэнта, а сёння зменшыўся да 78 — у сельсавеце сталі больш актыўна выкарыстоўваць такія даходныя крыніцы, як збор з нарыхтоўшчыкаў і даход ад продажу зямельных участкаў (вельніцы апошняга склала за першае паўгоддзе 490 тысяч рублёў).

Сёння, на думку старшыні Маладзечанскага раённага Савета дэпутатаў Лудзі Арловіч, старшынём сельскіх Саветаў трэба не бяцца па-добраму рызыкаваць. Напрыклад, старшыня Гарадоцкага сельскага Савета патраў і ў свой час 2 мільёны рублёў на падрыхтоўку неабходнай дакументацыі для старога млына, а потым прадаў яго прыватнікам пад турсытныя патрэбы за 6 мільёнаў. У выніку застаўся ў выйгрышы.

— Хоць сельсаветы мы ні ў якім разе не крывадым — літаральна пару тыдняў таму выдзелілі з бюджэту вобласці 2,3 мільярда рублёў (у дадатак да выдзеленых раней 6 мільярдаў) на добраўпарадкаванне тэрыторыі (па 100 мільёнаў кожнаму раёну), аднак старшыні сельскіх Саветаў павінны разлічваць і на свае сілы, фарміраваць бюджэт, не чакаючы папаўнення «зверху», — заўважыла Святлана Герасімовіч.

У Мінскай вобласці ўшыльну ўзаймаюцца выкананнем дзяржаўнай праграмы па развіцці і адраджэнні вёскі — на сёння тут пабудавана 133 аграпрадкі (усяго іх будзе 325). А гэта ўжо самая непасрэдная «аб'екты» прыкладання сілы для дэпутатаў. Ды і не толькі аграпрадкі. Сёння на тэрыторыях сельсаветаў укаранілі пэўныя сацыяльныя стандарты. Але гэта — мінімум, не параўнальны з горадам. Між тым, вясцоўцы маюць такую ж

патрэбу ў зручнасцях і камфорце, як і гараджане. Дабівацца гэтага ярка і дазваляе тое прававое поле, у межах якога дзейнічаюць сёння дэпутаты розных узроўняў. Узровень выязнога семінара доўга знаходзіўся пад уражаннем ад наведвання дзіцячага садка № 2, што ў пасёлку Чысць Маладзечанскага раёна. Задавае садком дэпутат Чысцкага сельскага Савета Наталія Дзергачова. Думаю, што кожная сталічная мама марыла б ўладкаваць сваё дзіця ў такую ўстанову, якой кіруе Наталія Івануна. Тут ёсць музычная і трэнажорная залы, тэатральныя пакой і выяўленчая студыя, кабінет псіхолога, пакой рэлаксацыі і басейн. Уласны ўрач рэгулярна абследае дзіцяці з мэтай прафілактыкі захворванняў, маленькія «пацыенты» тут жа, на месцы, атрымліваюць масаж, інгаляцыі ці праграванне ў саляры... Ужо сёння садок, разлічаны на 120 месцаў, наведвае 125 дзіцяці.

А ў Вілейскім ўдзельнікам семінара паказалі выдатны фізкультурна-аздраўленчы комплекс «Сатурн» — з двума плавальнымі басейнамі для дзіцяці і дарослых, більярднай і трэнажорнымі заламі. Не кожны райцэнтр можа такім пахваліцца. Як, дарэчы, і падыходамі да самага будаўніцтва. Асноўная доля сродкаў, безумоўна, была выдзелена з абласнога бюджэту. Але дадаткова па раённы Вілейскага раённага Савета дэпутатаў на два гады быў уведзены мясцовы збор (па 0,5 баўзавай велічыні з працоўнай фізічнай асобы адзін раз на год). У выніку сабралі яшчэ 36 мільёнаў рублёў на абсталяванне і адзядленне «Сатурна»... Магчыма, напачатку гэта мера многім здалася непалупярнай. Аднак сёння практычна кожны жыхар раёна можа з поўным правам лёгка спартыўна-аздраўленчы цэнтр свайм.

Наталія КАРПЕНКА.
Мінск — Маладзечна — Вілейка.

УЛАСНЫ ДОМ. ЦАНА МАРЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
— У нашым аграгарадку жывуць у асноўным людзі рабочых прафесій: даржкі, жывёлаводы, механізатары, работнікі сацыяльнай сферы. Яны маюць магчымасць прыватываваць дом на вельмі выгадных умовах — узяць ільготны крэдыт на 40 гадоў пад 3 працэнта гадавых! Гэта — просты і танны спосаб абзавесці ўласным домам, расказвае Алена Мечыславаўна. Аднак ёсць адна важная акалічнасць — у аграгарадках прымаюць толькі тых, хто патрэбны гаспадарцы. Таму ім і адпаведныя прэферэнцыі.

Будавацца лепш у маладыя гады

У суседнім Слуцкім раёне апошнія тры гады таксама вядзецца інтэнсіўнае жыллёвае будаўніцтва. І не толькі ў райцэнтры. Актыўна забудовваюцца сельска мясцовасці. Зноў жа прыярытэт — аграгарадкі, дзе штогод узводзіцца па 10—12 домікаў. Не забыты і астатнія населеныя пункты. Там у першую чаргу, паводле слоў намесніка старшыні райвыканкама Васіля Статкевіча, новае жыллё прадстаўляецца сем'ям маладых спецыялістаў.

Увогуле ў Слуцку шмат месцаў, дзе можна ўладкавацца на работу з дастойнай аплатай працы. Скажам, на сярэбрым камбінаце сярэдняга зарплата больш за мільён рублёў, а ў асобных цэхах аж паўтара мільёна і больш. З такімі заробкамі можна думаць аб дэгуагэтарым мінорытэце пад будаўніцтва ўласнага дома, а не шукаць шчасця ў адносна блізкай Мінску, куды раней імкнуліся ўладкавацца многія выпускнікі сліцкіх школ.

На думку намесніка старшыні райвыканкама Пятра Далгучына, сёння маладой сям'і не цяжка пабудавана. Ільготны крэдыт розныя катэгорыі 40 гадоў. Банку трэба штогод вяртаць больш за 3 мільёны рублёў. З улікам перспектывы істотнага росту сярэдняй зарплаты ў краіне — гэта ў цэлым не такія ўжо і вялікія грошы.

У Слуцкім раёне маладыя сем'і — незалежна ад таго, жывуць яны з бацькамі ці не, — стаяць на ўліку ў райвыканкаме. Узнікае жаданне аддзяліцца і жыць самастойна — маладая сям'я мае права атрымаць участак зямлі пад уласны

дом бясплатна, без абавязковага для іншых удзелу ў аўкцыёне. Гэта вялікая перавага. Таксама маладая сям'я ў вёсцы мае шанцы ўзяць ільготны крэдыт на 40 гадоў пад 5 працэнтаў гадавых, а шматдзятная — пад 3 працэнта. Таксама ў раёне маладым сем'ям выдзяляюцца бязвыплатныя субсідыі пад жыллёвае будаўніцтва. Па даных начальніка аддзела па справах моладзі райвыканкама Алены Валасевіч, летась 50 маладых сям'яў атрымалі больш за адзін мільярд рублёў у якасці субсідый. Памер іх вызначаўся пераважна ў залежнасці ад колькаснага складу сям'і.

Але маладосць — той недахоп, які хутка праходзіць. У нас маладой лічыцца сям'я, дзе адзін з сужэнцаў не перайшоў 31-гадовага ўзросту. Пасля — не маладая. Але нездарма кажуць: калі б маладосць ведала, а старасць магла... Па маім назіраннях, звычайна асэнсаванае разніненне ўзводзіць уласны дом прыкладна да 40 гадоў, — менавіта тады людзі сярэдняга ўзросту пачынаюць цаніць яго бяспрэчна перавагі.

Арыентацыя на заможных

Дзеля справядлівасці трэба адзначыць, што будаўніцтва, у дадзеным выпадку ўласнага жылля, ніколі не было танным заняткам. Навічой тут чакае цэнавы шок, бо першыя спробы высветліць, колькі «гэта будзе каштаваць», дзейнічае на патэнцыяльных забудовшчыкаў нібы халодны душ. Цэны на будаўнічыя матэрыялы і камплектуючыя апаратныя часам значна вырастаюць і працяваюць расці. І не заўсёды апраўдана. Калі вясновы рост цэнаў на 70 працэнтаў на цэмент аўкцыёна вытворчасці можна яшчэ зразумець (энерганасобіты і г. д.), то наўхільныя дарагоўна на пільматэрыялы і вырабы з дрэва аздадвае і моцна раздражняе.

Кажуць, два-тры гады таму была пастаўлена задача для фінансавага аздаўлення нашай лясной галіны зрабіць цэны на лес і матэрыялы з яго напружанымі, але даступнымі для насельніцтва. З першай часткай справіліся хутка і паспяхова. А вось з другой... Дастаткова патэлефанаваць у некалькі фірмаў і прадпрыемстваў, якія займаюцца вырабам драўляных канструкцый для жылля дамоў, каб зразумець, што мара аб уласным доме мае надзвычай высокую цэну. Вам пачуць прапановы модных цяпер прафіляваныя ці ацідліраваныя брус коштам ад 350 да 400—500 і больш еўра за кубаметр. Цэны на дошку для падлогі, вагонку і г. д. зашкаляваюць — даходзіць да мільёна рублёў за кубаметр. Няхай мінскія гандлярны дзяржучы тры скруцы з абудовшчыкаў. Але гэтай справы далучылася і праўніцтва. Прыватнае УП з гучнай назвай «Белбуддомдру» прапановуе куб дошкі для падлогі за 470 долараў ЗША, а вагонку — за 520 долараў. А некаторыя прыватныя прадпрыемствы ўзялі цэну кубу вагонкі з хваёвых да 764 еўра, а асіны — да 907 еўра! І гэта ў краіне, багатай на лес.

Такім чынам як ні круці, а нармальны дом сёння пацягне, па маім разліках, не менш як на 200 тысяч долараў ЗША. Як знізіць кошт будовы без страт якасці жылля? Вось просты падыход. Выбіраць простыя, зразумелыя і функцыянальныя праекты, а не мудрагелістыя творы амбіцыйных архітэктараў. Чамусці ў нас яшчэ ў пашане ўзвядзенне трохпавяржых гмахай: адзін паверх «у зямлю» і два, а то і тры зверху. Такі падыход апраўданы, калі ў вас малы зямельны ўчастак. Але навошта паглыбляцца ў зямлю на 200 сотках? Практычныя амерыканцы даўно зразумелі перавагі аднапавярховага дома, бо з узрастаннем усе больш цяжка ўздымацца ў гару. Акрамя гэтага пры будаўніцтве такога дома

можна істотна эканоміць на крапе (расцэнкі на яго паслугі палюхоў — 40 у.а. і часам больш за адну гадзіну).

Псіхалагічны пералом

Цяжкадасягалыны сталічныя метры жылля ўсё часцей становяцца галоўным аргументам для моладзі не ехаць на «скарэнне» Мінска. Чым вышэй уздымацца цэны, тым больш ілюзорнымі становяцца мары аб адносна простым уладкаванні ў сталіцы.

Раней як было? З блашаваных бацькоў хлопцы ці дзяўчыны пасля школы ці прафтахвычліцца ў Мінску ўладкоўваліся на МАЗ ці МТЗ, якія мелі пастаяную патрэбу ў рабочых кадрах. Максимум праз 10 гадоў атрымлівалі кватэру — стандартную двухпакаёўку. Зразумела, пры наяўнасці аднаго дзіцяці ў сям'і. Потым, пры з'яўленні яшчэ аднаго ці двух дзіцяці, з'яўляліся ўсе падставы разлічваць на пашырэнне жыллошчы.

І цяпер пры жаданні можна знайсці работу ў сталіцы, але вось жыллі за проста так не атрымаеш. Выйсце адно — набыць кватэру на рынку другаснага жылля ці будаваць новую. Добрая навіна: сёння ёсць надзея, што нарэшце цэна квадратнага метра звычайнага жылля стабілізуецца на адзнацы 1500 у.а., а элітнага — каля 2000 у.а. Некаторыя камерцыйныя забудовшчыкі нядаўна выставілі на продаж новыя кватэры палешчанскай пільноўкі па 2300 у.а. за квадратны метр і не здолелі іх збыць. Рынак жылля ў сталіцы перанасычаны разнастайнымі прапановамі, але спадзявацца на рэзкае зніжэнне цэнаў на кватэры, па меркаванні экспертаў, не варта. Добра, калі яны застануць на мяжы 1500 у.а. Аднак і гэта «прымыльная» лічба адрозна па кішані вельмі абмежаванаму колу нашых суйчыннікаў. Астатнім трэба нешта думаць. Перспектыва недзе пазычана вялікай грошай у многіх маладых людзей з рэгіёнаў адбывае жаданне ехаць у Мінск. Але і дома рана ці позна паўстае жыллёвае праблема. А разам з ёй — і цэна вырашэння жылля.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.
Капыль — Слуцк — Мінск.

ЗЛОЎЖЫВАННЕ ПАЦЯГНУЛА НА 105 МЛН?..

Пракуратурай горада Мінска па матэрыялах падраздавленнай па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі і карупцыяй МУС і ГУС узбуджана кримінальная справа ў дачыненні да двух адказных асобаў ААТ «Белгандальбуд».

Гэтыя двое мінчан, 1949 і 1961 гадоў нараджэння, падазраюцца ў тым, што ў снежні мінулага года, злоўжываючы службовым становішчам, нанеслі ўрон дзяржаве ў памеры 105 мільёнаў 500 тысяч рублёў.

Дзмітрый СТАНКОВІЧ.

ПРАВІЛЫ ГУЛЫНІ

Лошніцкі сельсавет — адзін з самых буйных у Барысаўскім раёне. Тут пражывае 9 тысяч чалавек, прычым асноўная частка — 7 тысяч — у цэнтральнай вёсцы Лошніца. Па колькасці насельніцтва Лошніцкі сельсавет можна параўнаць з Мадзелям ці Клецкам, якія маюць статус горада. У вёсцы ёсць і прыватны сектар забудовы, і шматпавярховы. Дзейнічаюць прамысловыя прадпрыемствы — завод «Аграшам» і самы буйны ў краіне сваягаспадарчы комплекс. Усяго на тэрыторыі сельсавета 17 населеных пунктаў. Трапляюцца і маланаселеныя, як, напрыклад, вёска Галубы, дзе сёння налічваецца 5 двароў.

Адна з самых лабядзённых праблем Лошніцкага сельсавета — стан сістэм водазабеспячэння і водаадвядзення.

— У нас на тэрыторыі 36 свідравін, 14 забеспячэння патрэбы мясцовага насельніцтва, — тлумачыць старшыня Лошніцкага сельскага Савета дэпутатаў Алег КАХАМЯКІН. — З гэтых 36 толькі тры эксплуатаюцца менш чым 15 гадоў. Усе астатнія маюць салідны ўзрост і даўня патрабуюць рамонтнай ачысткі сістэмы. Воданаропную вежу ў раёне чыгуначнай станцыі Прыямына ўвогуле можна смела запісаць у старажылы — яна была пабудавана ажно... у 1894-м. Адзначу, што вежа гэта абсталяваная нямецкімі заўсакі вельмі высокай якасці, што і дазваляе ёй адпрацаваць больш за сотню гадоў.

У незадаўнячым стане знаходзіцца і сістэма водаправадкі. Трубы — дзе паржавелі, Але хачу напамінаць, як было з вулічным асвятленнем. Хапала скептыкаў, не хапала грошай, але калі навалілі ўсёй грамадой, праблему вырашылі.

Яшчэ адна тэма абмеркавання, прапанаваная аўдыторыі Нінай Стасюк, датычылася стварэння ў кожным аграгарадку падраздзялення ЖКГ. Аграпрадкі здадзены ў строй, і падтрымліваць іх у належным стане наўрад ці магчыма з дапамогай толькі мятлы — патрэба хоць мінімальны набор тэхнікі і людзей, якія яе будуць абслугоўваць.

Нечаканую праблему ўзняў сакратар Гвозніцкага сельсавета Маладзечанскага раёна Мікалай Пракаў. Усе сельсаветы цяпер аснашчаны камп'ютарамі. Але няма спецыяліста па абслугоўванні гэтай тэхнікі. Рамантаваць машыны даводзіцца ў звычайных салонах, дзе пры жаданні можна скапіраваць любую інфармацыю. А ў дакументах сельвыканкамаў захоўваюцца літаральна ўсе звесткі пра грамадзян, уключаючы адрасы, тэлефоны, нумары пашпарту. У руках зламыснікаў такая інфармацыя можа паспрыць любой злачыннай задумцы. Значыць, патрэбна мець службу спецыялістаў па абслугоўванні камп'ютарнай інфармацыі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Камянецкі раён.

столькі ж — у зваротным накірунку. Натуральна, у кошт работ дарожнікі потым заліваюць і расход паліва, якое «з'ела» спецтэхніка, пакуль дабралася да нас і вярнулася назад. Уяўляецца, у якую суму «выліваецца» такое абслугоўванне?.. Куды больш рацыянальным, на маю думку, было б такое выйсцце: прадугледжваць у рэальным бюджэце «дарожныя» грошы не выдзяляць кожнаму сельвыканкаму, а адрозна пералічыць дарожным арганізацыям, аддаваць іх напрамую, разам з самімі вясковымі дарогамі. У любым выпадку абслугоўваннем дарог займаюцца спецыялісты, а не сельскія Саветы.

Асноўная наша функцыя, як прадстаўнікоў улады на месцах, — забеспячэнне нармальнага жыццяздзейнасці насельніцтва на падведзенай тэрыторыі. З выхадом Указа № 21 мы, спадзяюся, паступова аддзем ад неўласцівых для сельвыканкамаў гаспадарчых аб'ектаў.

Не абмяжуйце старшыня Лошніцкага сельвыканкама і праблему вулічнага асвятлення: — Па-першае, ні я, ні нашы старасты (а гэта людзі пенсійнага ўзросту) не маюць адпаведнай кваліфікацыі і спецыяльнага допуску для правяркі паказанняў электрычных лічбы. Сітуацыя бывае розная, у тым ліку і аварыйная. Як мы можам гарантаваць выкананне правілаў бяспекі? Па-другое, кожнаму сельвыканкаму выдаткоўваюцца грошы на вулічнае асвятленне. Аднак большая частка гэтых сродкаў расходуюцца на аплату за абслугоўванне сетак. Дык чаму б адрозна не перадаць грошы РЭСУ? Стан сетак — іх клопат. Яны — у прасяканыя. А так нам, старшынём, даводзіцца, апроч іншага, яшчэ і самім лямпачкі набываць. Сельвыканкам ператвараецца ў склад.

...Бюджэт Лошніцкага сельвыканкама на 2008 год склаў 266 млн рублёў. Узровень датацыі — 70 працэнтаў. Асноўнымі даходнымі крыніцамі застаюцца падатак на зямлю, падатак на нерухомасць з фізічных асобаў, дзяржпошліна. Сёлета тут плануецца выставіць на аўкцыён некалькі зямельных участкаў — уздоўж трасы М-1 (Брэст — Масква). Алег Кахамякін спадыдзе, што зноўдзіцца ахвотнікі адкрыць пункты прыдарожнага сервісу. Увогуле, вялікай попыту на зямлю ў Лошніцкім сельсавете няма. Не прыносіць

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: САВЕТ РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ,

ПАЛАТА ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ,

УСТАНОВА «РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА»

ГРАМАДСКІ САВЕТ:

МАЛАФЕЕЎ А. А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні;

АНИКЕЕВА Л. А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце;

САСОНКА М. П., член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце;

СЯЛІЦКА В. С., старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў;

СІВАКОЎ В. А., старшыня Аршанскага гарадскога Савета дэпутатаў;

ЯРКОВІЧ В. І., старшыня Круглянскага сельскага Савета Магілёўскай вобласці.

АДКАЗНАЯ ЗА ВПАСК:

Наталія КАРПЕНКА.
Кантактны тэлефон 292 21 03.

Інга МІНДАЛЁВА.
Барысаўскі раён.

БЕЗ АУКЦИОНОВ

(Окончание. Пачатак на 1-й стр. «МС».)

Согласно указа № 667, земельные участки могут получать нуждающиеся в улучшении жилищных условий, которые работают и проживают в этом населенном пункте либо на территории этого района, кроме жителей областных центров и Минска, где очередники не могут получить земельные участки без аукционов вообще нигде.

Сегодня специалисты землеустроительной службы столкнулись с тем, что точное исполнение норм этого указа приводит к возникновению казусных ситуаций. Предположим, что человек работает в одном населенном пункте на границе определенного района, а живет в соседней деревне уже в другом районе. В этом случае он как очередник, не может получить земельный участок ни в одном из районов.

Сегодня по данной проблематике Госкомитетом по имуществу выработана своя позиция и подготовлены изменения в указ № 667. Согласно подготовленным изменениям ограничение по получению земельных участков очередниками будет действовать только на территории Минска и областных центров. Только в этих городах приобретение земельных участков рекомендуется осуществлять по единственной или возможной схеме аукционных продаж.

Если разработанные комитетом нововведения будут приняты, то земельные участки в сельской местности без аукционов смогут рассчитывать нуждающиеся в улучшении жилищных условий из любых регионов нашей страны, в том числе очередники столицы и областных центров.

Сергей КУРКАЧ.

СКЕПТЫКАЎ ХАПАЕ. Але праблемы вырашаюцца

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Як вядома, у раёнах створана камісія па абследаванні стану жылля дамоў. Агледжаны павінны быць усе без выключэння пабудовы, каб атрымаць дакладную карціну таго, колькі з іх пустуюць, колькі ёсць старых, трухлявых, і вырашыць іх далейшы лёс. Такая работа праводзіцца не першы год. Нямапа пабудовы знесена за апошні час. Але пастаўлена задача — упарадкаваць увесь жылы сектар вёскаў. І вось у ходзе гэтых камісійных агледзін пустуючыя ў рэгіёне прызана на каля 5,5 тысяч хат. На тысячу меней старых, трухлявых пабудов. Гаспадарам выдаюцца прадлісаны аб прывядзенні апошніх у парадак. У суды паступова падаюцца заявы аб прызнанні дамоў безгаспадарчымі з наступнай перадачай іх ва ўласнасць мясцоваму органу ўлады.

Аляксандр Шлярык зрабіў акаунт на тыповых памылках пры выдзненні гэтай работы. Напрыклад, далёка не заўсёды ў раённых газетах змяшчаецца інфармацыя пра наступную падачу ў суд дакументаў аб прызнанні дамоў безгаспадарчымі. А раптам знойдзена законная нашчадка былых гаспадароў пабудовы? Тады ў Маладзечна, Кобрынскім, Ляхавіцкім раёнах будучы мець праблему — менавіта ў гэтых раёнах пастаянна забяваюцца надаваць галоснасць рабоце з нерухомасцю. На думку намесніка старшыні абласнога камітэта па архітэктуры і будаўніцтва, мясцовыя органы ўлады не спяўна выкарыстоўваюць свае паўнамоцтвы ў выбары шляху практычнай рэалізацыі Указа № 70. У пэўных выпадках закон дазваляе прадваць безгаспадарчыю

пабудову за адну базавую велічыню. Але старшыня Гандзвіцкага райвыканкама Уладзімір Столяр узадакладніў пазіцыі і расказаў, што на практыцы рабо-

сёды хапае сродкаў і тэхнічнага аснашчэння. Але старшыня Камянецкага раённага Савета не бачыць іншага выйсця, акрамя пазатпаўнай перадачы дарог на абслугоўванне адпаведных арганізацый: «Разумею, што гэта няпросты. Не кажу, што работу трэба завяршыць у адзін дзень. Але хачу напамінаць, як было з вулічным асвятленнем. Хапала скептыкаў, не хапала грошай, але калі навалілі ўсёй грамадой, праблему вырашылі.

Яшчэ адна тэма абмеркавання, прапанаваная аўдыторыі Нінай Стасюк, датычылася стварэння ў кожным аграгарадку падраздзялення ЖКГ. Аграпрадкі здадзены ў строй, і падтрымліваць іх у належным стане наўрад ці магчыма з дапамогай толькі мятлы — патрэба хоць мінімальны набор тэхнікі і людзей, якія яе будуць абслугоўваць.

Дарогі і камп'ютарныя тэхналогіі

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Камянецкі раён.

сёды хапае сродкаў і тэхнічнага аснашчэння. Але старшыня Камянецкага раённага Савета не бачыць іншага выйсця, акрамя пазатпаўнай перадачы дарог на абслугоўванне адпаведных арганізацый: «Разумею,

ПЫТАННЕ Прамая лінія АБ СТРАВАВАННІ

Аб метадах дыягностыкі і новых падыходах у лячэнні хваробаў стрававода, стануў, якія суправаджаюцца п'якоткай, захворванняў страўніка, падстраўнікавай залозы, печані і кішчэчніка вы зможае даведацца, калі патэлефануеце дацэнт 2-й кафедры ўнутраных хваробаў Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдату медыцынскіх навук, урачу-гастраэнтра-ролага вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі Мікалаю Валянцінавічу КАПРАЛАВУ.

«Прамая лінія» адбудзецца ў рэдакцыі газеты «Звязда» 26 чэрвеня з 15.00 да 16.30 па нумары: 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21. Папярэднія пытанні можна пакінуць па нумары 8 (017) 287 18 36.

Як устанавіць, ці быў інфіцыраваны клешч?

Пра небяспеку, якую можа ўяўляць для чалавека укусы клешча, ведаюць сёння, напэўна, ўжо ўсе. І тое, што калі лайм-барреліоз своечасова не лячыць, то гэта захворванне набывае хронічны характар і ў пазніх стадыях пагражае развіццём цяжкіх паранажаных органаў і сістэм. У медыкаў ёсць усе падставы меркаваць, што большасць выпадкаў захворвання на клешчавы барреліоз не выяўляюцца, а праходзяць у медыцынскай стацыянальнасці пад рознымі іншымі дыягназамі: хвароба Лайма ўдала «маскіруюцца» пад артрыты, поліартрыты, радыкуліты, неўрыты і розныя захворванні сардэчна-сасудзістай сістэмы. Інфекцыя ў арганізме можа «тлечы» гадамі, аб чым лечачы ўрач нават не падзярае, таму і лячэнне не прыносіць доўгачаканай палёгі.

Сёння для таго, каб стаць аб'ектам атакі клешча, зусім неабавязкова выязджаць за горад, таму што клешчы вельмі ўтульна адчуваюць сябе ў скверах і на гарадскіх пляжах. На тэрыторыі сталіцы клешчы «аблюбаваў» прыгараднае лясы каля вадасховішчаў «Заслаўскае», «Крыніца», «Драждзі» паліка Сосны, лясныя масівы, якія прылягаюць да раёнаў жылой забудовы ў раёне Цяньскага вадасховішча і вуліцы Мірашчынкіна, Зялёнага Лугу, Уручча, Сцяпані, Сляпяні, вуліцы Ангарскай і Герасіменкі, у раёне вуліцы Сцебанова, парк Перамогі, Батанічны сад, парк 50-годдзя Кастрычніка і размешчаную побач з ім зялёную зону вуліцы Бехдэрава і Жылуновіча, лесеадакваліфікацыі ў раёне вуліцы Панамаранкі. Першы выпадак укусу клешча быў зарэгістраваны ў сталіцы яшчэ 11 сакавіка. А летась сярэд мінчан было зарэгістравана 150 выпадкаў хваробы Лайма і 6 выпадкаў клешчовага энцефаліту.

Першае, што трэба зрабіць, калі клешч да вас прысмактуўся, гэта пастарацца яго выдаць, паколькі паргоза развіцця хваробы Лайма рэзка ўзрастае пасля знаходжання крывамока на целе больш як 18 гадзін. Другое — устанавіць, ці быў інфіцыраваны клешч. У сталіцы гэта можна зрабіць у наступных установах.

1. У **Мінскім гарадскім цэнтры гігіены і эпідэміялогіі** па адрасе вул. П. Брукові, 13, на першым паверсе лабараторнага корпуса. Час прыёму: панядзелак — пятніца з 8.30 да 16.00 у кабінце 102 і з 16.00 да 19.00 — у кабінце 101.

У суботу, нядзелю — з 8.30 да 16.00.
2. У **Цэнтры гігіены і эпідэміялогіі Фрунзенскага раёна г. Мінска**: вул. Харкаўская, 11, першы паверс, кабінет 110.

Панядзелак — пятніца — з 8.30 да 16.00.

Субота, нядзелю — выхадны.
3. У **Цэнтры гігіены і эпідэміялогіі Заводскага раёна г. Мінска**: вул. Пляханова, 18, першы паверс, кабінет 100.

Панядзелак — пятніца — з 8.30 да 16.00.

Нядзелю — выхадны.
Нядзелю вынік даследавання можна ў паліклініцы па месцы жыхарства праз тры дні. Па тэлефоне вынікі не выдаюцца.

Надзея **НИКАЛАЕВА**.

Краіна Здароўя

Выпуск № 34 (90)

Прамая лінія

УСЁ ПРА МЕДЫЦЫНСКУЮ ДАПАМОГУ

Апошнім часам у Беларусі адбываецца актыўная адпрацоўка аптымальнай мадэлі аховы здароўя. Паводле меркавання спецыялістаў (у тым ліку і замежных экспертаў), у айнаваў медыцынскай галіне адзначаюцца пэўныя зрухі да лепшага. Аднак дасюль застаецца нывяршаным шэраг надзённых праблем. Многія з іх абмяркоўваліся падчас чарговай «прамой лініі», што адбылася ў рэдакцыі. Ці адзначаецца тэндэнцыя скарачэння бясплатных медыцынскіх паслуг, ці могуць прымуцца праіцы дыспансэрзацыю, на якіх умовах выконваюцца аперацыі на трансплантацыі? На пытанні чытачоў «Звязды» адказвае **начальнік упраўлення арганізацыі медыцынскіх дапамог Міністэрства аховы здароўя Ігар Уладзіміравіч БРОУКА**.

Аляксандр Шчасны, Ушацкі раён: — Калі ў рэспубліканскім навукова-практычным цэнтры неўралогіі і нейрахірургіі ў поўную моц пачне працаваць аддзельнае нейрахірургіі? Наколькі мне вядома, там праводзіцца ўстаноўка неабходнага абсталявання. На які тэрмін зацягнецца выкананне адвадзёных работ? Паколькі хварэю на эпілепсію, то маю патрэбу ў правядзенні адвадзёнай аперацыі. Ці зробіць мне яе ў РНПЦ?

— Наконт накіравання на аперацыю заўважу адно: павінна выконвацца пэўная этапнасць — раённым урач узгадніце такі крок з галоўным спецыялістам вобласці. Калі на абласным узроўні не спраўляюцца, то дапамогу аказваюць у рэспубліканскіх установах. Калі ёсць паказанні ў правядзенні той ці іншай аперацыі, то яе абавязкова выканаюць. У вашым выпадку адвадзёная аперацыя раней праводзілася ў клінічнай бальніцы ў Навінахах. Аднак ужо ў хуткім часе іх пачнуць выконваць і ў Рэспубліканскім навукова-практычным цэнтры неўралогіі і нейрахірургіі. Ужо закуплена неабходнае абсталяванне і ўсе патрэбныя расходныя матэрыялы. А ўвогуле да 1 студзеня 2010 года ў РНПЦ плануецца завяршыць рэканструкцыю клінічнага корпуса, будаўніцтва аперацыйнага модуля і адкрыццё нейрахірургічнага аддзлення. Цяпер нейрахірургічнае аддзельнае аддзяленне ў Навінахах функцыянальнае і надзвычайнае раз'яднае не бачу. Іншая справа, што гэта размяшчана на базе пятай гарадской клінічнай бальніцы г. Мінска і больш за палову аперацый там выконваюць супрацоўнікі РНПЦ.

Марына Сяргееўна Раманоўская, Мінскі раён: — Я сацыяльны работнік, абслугоўваю жыхароў трох населеных пунктаў. Усе яны замацаваны за Смахалавіцкай паліклінічнай. Аднак дабрацця даць вельмі складана, працэс быў б'ездзіць у Сеницкую паліклініку, куды рэгулярна ходзяць маршрутна таксі. Якім чынам вырашыць пытанне?

— Калі жыхарам працэс дабрацця да Сеницкай паліклінікі, то пытанне аб іх замацаванні за канкрэтнай установай аховы здароўя павінна вырашацца ў інтарэсах людзей. Тут нічога звышнатуральнага і надзвычайнага няма. Іншая справа, што гэта размяшчана на базе пятай гарадской клінічнай бальніцы г. Мінска і больш за палову аперацый там выконваюць супрацоўнікі РНПЦ.

Сяргей Васільевіч Патрэнка, Г. Мазыр: — Цяпер адбываецца пераабсталяванне службы хуткай медыцынскай дапамогі. Ці мяркуюць зрабіць у межах адвадзёнай праграмы, які гэта павінна паўплываць на якасць абслугоўвання, аперацыйнасць аказання паслуг?

— Праграма развіцця службы хуткай медыцынскай дапамогі на 2008—2010 гады зацверджана пастановай Міністэрства аховы здароўя ад 26 кастрычніка 2007 года. Прыярытэтнымі яе задачкамі з'яўляюцца ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы адвадзёных арганізацый (забезпачэнне аўтапаркам станцый і аддзяленняў, апаратурай — электракардыяграфамі, дэ-фібрлятарамі, дыягнастычнымі апаратамі, кіслароднымі інгалятарамі, глюкометрамі і інш., а таксама камплектамі форменнага адзення), забеспячэнне брыгад хуткай медыцынскай дапамогі сучаснымі сродкамі сувязі (у тым ліку — радыёстанцыямі з павышаным радыусам дзеяння, сістэмай спадарожнікавай навігацыі «Глянас» — для ста-

не толькі вузкіх). Даводзіцца адстойваць гадзіны для таго, каб вырашыць самае простае пытанне. Дарэчы, гэта праблема вострая не толькі для Мінска, але і ўрачу іншых буйных гарадоў. Што менавіта зрабіць, каб не вырашыць і людзі маглі атрымаць цывільзаванае абслугоўванне?

— Міністэрствам аховы здароўя былі вывучаны аб'ёмы работ урачоў і сярэдняга медыцынскага персаналу стаяцярных і амбулаторна-паліклінічных арганізацый і вырашаны аб'ёмы паведных стандартаў кадровага забеспячэння. Пастановай міністэрства, прынятай напрыканцы мінулага года, зменена нагрузка на ўрачоў пры прыёме пацыентаў. Акрамя таго, зацверджаны прыкладны штатныя нарматывы для работнікаў паліклінік і стаяцярных. Гэтыя дакументы даюць кіруючым установам аховы здароўя шырокае пэўнамоцтва пры фарміраванні штатнага раскладу і з'яўляюцца метадычнай асновай у пытаннях аказання медыцынскай дапамогі. Аднак назаўважэнні і такія тэндэнцыі: у сувязі з перамеркаваннем аб'ёмаў аказання медыцынскай дапамогі на амбулаторны этап узрасла колькасць наведванняў у амбулаторна-паліклінічныя ўстановы — летась у сярэднім прыйшлося больш чым па 12 наведванняў на аднаго жыхара. Ва ўсіх адвадзёных установах наладжана сістэма папярэдняга запісу на прыём да ўрача па тэлефоне, у шэрагу сталічных паліклінік гэта можна зрабіць і праз Інтэрнэт. Талоны размерываюцца раніцай і ўвечары, калі няма талонаў неспасадна ў дзень наведвання, то пацыент можа звярнуцца ў даўрабочны кабінет і пасля агляду (калі ўзнікне неабходнасць) тэрмінова прыняты ўрачом.

Пачалося перааснашчэнне рэгістратуры паліклінік шматканальнай тэлефоннай сувяззю і лакальнымі сеткамі, спрошчаны парадак выпіскі лекавых прэпаратаў на льготнай аснове (такія прэпараты прымаюцца пацыентам на працягу доўгага часу і не патрабуюць правядзення частай карорцыі іх назначэння) у колькасці, якая забяспечвае лячэнне ў перыяд да трох месяцаў. Аднак наглядзець на ўсе меры, што прымаюцца ў аднакаваліфікацыі работнікам амбулаторна-паліклінічнай службы, даючы адназначнае шэраг праблем. Сярод іх — недахоп урачобных кадраў, недастатковае ўважэнне матывацыі персанала, адсутнасць матывацыі да працы (гэта абумоўлена нізкай заробатнай платой), недаацэнка важнасці і значэння першапачатковай медыка-санітарнай дапамогі і інш. Патрэба ў медыцынскіх і фармацэўтычных спецыялістах з вышэйшай адукацыяй на 1 ступень.

Ірына Міхайлаўна Фёдарова, Слонімскае раён: — У вёсцы медыцынскую дапамогу ў шэрагу месцаў аказваюць фельчарска-акушарскія пункты. Разам з імі працуюць і амбулаторныя ўрачы агульнай практыкі. Ці не плануецца ў перспектыве паступова адкаваць гэтыя пункты?

— Цяпер у Беларусі працуе 376 амбулаторных урачоў агульнай практыкі (у тым ліку ў вёсцы — 371). Дапамогу насельніцтву аказваюць 2475 фельчарска-акушарскіх пунктаў. Пераход выключна да агульнаўрачэбнай практыкі не плануецца.

Марына Мікалаеўна Макарава, Г. Мінск: — У сталіцы, якая павінна быць узорам для іншых рэгіёнаў, проста няма ніякага парадку ў арганізацыі аказання медыцынскай дапамогі — паўсюль чаргі, недахоп патрэбных спецыялістаў (прычым

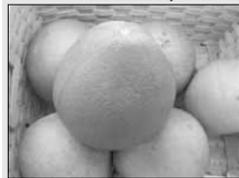

Фота Анатона КЛЕШЧУКА.

Садавіна памерам з футбольны мяч

Адносна нядаўна на рынках з'явілася экзатычная садавіна, якая знешне нагадвае грейпфрут, але па памерах плод значна большы за грейпфрут, да таго ж бывае рознага колеру. Прадаўцы называюць яго «памела», кажучы, што гэта разнавіднасць цытрусавых (нейкі гібрид), але больш карысная за апельсін ці грейпфрут. Калі ласка, раскажыце пра навінку...

С.Г. МІНІНА, г. Мінск.

Памела і сапраўды адносіцца да цытрусавых, аднак гэта не грейпфрут-акселерат і не прадукт скржавання грейпфрута з нейкім іншым відам цытрусавых. Памела толькі знешне нагадвае грейпфрут, а па смакавых якасцях плод больш падобны на апельсін. Радзімай памела з'яўляецца Кітай, дзе гэта садавіна лічыцца сімвалам дабрабыту і праўтання. Памела вырошчваецца ў Ізраілі, Кітаі, Тайландзе, Тайване, В'етнаме, Індыі, Інданезіі, на Кубе, Ямайцы, у Мексіцы і Калумбіі. Памела лічыцца багатай крыніцай аскарбінавай кіслаты, вітаміну А, эфірных алеў, антыаксідантаў і мікралементаў. Усе якасці, прылягаючыя да знаўцы і аматара грейпфрута, у памеле прысутнічаюць, але ў памежаным варыянце — гэта вялікая колькасць соку, шыкоўны набор вітамінаў і здольнасць імгненна наляць сама. А ўсё, чым грейпфрут можа адштурхнуць пераборлівага спаўняду, у памела адсутнічае: няма рэзакцыі ў смаку і водары, ні кроплі гаркаваты, няякая сіхлінасці да хуткага ўсыхання пры захоўванні.

Па сваіх памерах памела можа дасягаць у дыяметры да 30 сантыметраў, а важка да 10 кілаграмаў. Калі грейпфрут звычайна ідэальна круглы або злёгка прыплюснуты «у палосах», то памела мае ярка выражаную выцягнутую, грушпадобную форму з ушчыленнем скуркі на макушцы, там, дзе калісьці мацавалася пладаножка. Па колеры памела можа быць як зялёным ці жоўтым, так і ружова-чырвоным. Жоўты памела больш падобны па смаку на апельсін, чырвоны — на грейпфрут, зялёнаваты-жоўты мае жаўтавата-белую кіслую мякаць, а цёмна зялёны — мае ружовую салодкую мякаць.

Выбіраць памелу трэба па водары: чым мацнейшы водар, тым больш сакавітым і свежым будзе плод. Дарэчы, памела можна есці і проста як садавіну, а таксама дадаваць яго ў розныя салаты, выкарыстоўваць у якасці начыння для выпечкі, пры прыгатаванні мармеладу, дабаўляць у розныя соусы да мяса, птушкі і рыбы. Дзякуючы ліпалітычнаму ферменту, які паскарае расщипленне бялкоў, памела выкарыстоўваецца ў розных дыетах. Сок памелы карысны пры лячэнні гіпертаніі. Ёсць у памелы і шмат іншых пласоў: так, антыаксіданты перашкаджаюць развіццю розных ракавых захворванняў, а ўтрыманне вітаміну С і эфірнага алею спрыяе барацьбе з віруснымі захворваннямі.

Каларыйнасць 100 грамаў мякаці плода вагаецца ад 25 да 39 Ккал. Плод утрымлівае калій, кальцы, фосфар, жалеза і натры.

ПІРСІНГ З НАСТУПНАЙ ШПІТАЛІЗАЦЫЯЙ?

Пірсінг набывае сярэд моладзі ўсё большую папулярнасць, але многія не захоўваюць пры гэтым неабходныя патрабаванні да гігіены і бяспекі, што прыводзіць да цяжкіх наступстваў, паведамляюць прадаўцы Нцыянальнай службы аховы здароўя Вялікабрытаніі.

Навукоўцы ўстанавілі, што ў Вялікабрытаніі амаль кожная дзесятая дарослая жанчына і палова дзюччынак у падлеткавым узросце маюць праколы на целе, акрамя мочак вуха. Многія робяць праколы ў хатніх умовах, а гэта вельмі рызыкоўна ў плане развіцця ускладненняў і заражэння рознымі небяспечнымі інфекцыямі, напрыклад, гепатытам.

Даследчыкі з Лонданскай школы гігіены і трапічнай медыцыны апыталі 10 тысяч чалавек. Высветлілася, што прыблізна 10 працэнтаў з апытаных мелі пірсінг. Чацвёртая частка з іх прызналася, што ў іх былі ускладненні пасля праколу ў выглядзе прыпухласці, інфіравання і крывацёку. Палова ад гэтай колькасці паведалі, што сутыкнуліся з сур'ёзнымі ускладненнямі, а невялікаму працэнту патрабавалася нават шпіталізацыя.

Чатыры з пяці праколаў выконваліся ў спецыялізаваных салонах, і ў гэтых выпадках наўнясць ускладненняў была найменш вергодная. Аднак невялікая колькасць рэспандэнтаў прызналася, што выконвалі праколы ў доме, вуснаў і нават геніталій без прафесійнай дапамогі. Спецыялісты са здзіўленнем даведзіліся, што для жаўтлення праколлага пупка некаторым аматарам пірсінгу спатрэбілася аж 10 месяцаў. «Калі вы не можаце ўстаць перад модай на пірсінг і вырашылі праколыць нейкую частку свайго тела, калі ласка, пакпапаціцеся аб бяспечнасці гэтай працэдуры», — настойліва раяць медыкі.

ЯРКАЕ СВЯТЛО — СУПРАСЬ ПРЫДУРКАВАТАСЦІ?

Па меркаванні галандскіх навукоўцаў, тэрапія святлом здольная замацраваць развіццё прыдуркаватасці (дэменцыі).

У даследаванні ўзялі ўдзел 189 жыхароў дома для старых. У пакоях удзельнікаў эксперыменту былі ўстаноўлены дадатковыя лампы, якія працавалі з 9 гадзін раніцы да 6 вечара. Частка удзельнікаў акрамя асветлення атрымлівалі яшчэ і мелатанін — гармон, які вырабляецца пераважна ў начны час сутак і ўплывае на мноства жыццёва важных функцый арганізма. Яркае асветленне павінна было ўздзейнічаць на бягучы пачынаць для паліпашэння ў іх сну, настрою і змянення агрэсіўных паводзінаў, што стварае праблемы пры выглядзе хворых са старчай прыдуркаватасцю.

У дні высветлілася, што ўплыву мелатаніну і слабага асветлення спрыялі паліпашэнню сну, але настрой і ўдзельніцкага эксперыменту заставаўся падаўляемым. А калі пацыенты атрымлівалі і мелатанін, і яркае асветленне, то праблем з настроем у іх не ўзнікала. Але нават наўнясць яркага асветлення без мелатаніну замацравала працэс развіцця прыдуркаватасці ў сярэднім на 5 працэнтаў і зніжала дэпрэсіўныя правуленні на 19 працэнтаў, падкрэсліваюць даследчыкі.

Крэмень дапаможа вашай вадзе

Для таго, каб піць добрую, якасную ваду, у хатніх умовах можна выкарыстоўваць унікальныя па сваіх якасцях камяні — крэмень.

Паводле слоў старшага навуковага супрацоўніка Цэнтральнага навукова-даследчага інстытута комплекснага выкарыстання водных рэсурсаў Віктара СВІРЭЛІНА, дзюччына крэменю вада набывае лекавыя якасці: гэта прафілактыка сахарнага дыябету, атэрскага артырыту, дэфіцыту ёду, медзі, фтору, кальцыю, маганію. Крамянёвую ваду можна выкарыстоўваць і для выяўлення з арганізма радыяактыўных ізатопаў стронцыю і цэзю.

Нягледзячы на тое, што ў Беларусі крэмень даволі шмат, найбольш лячэбны — з залежаў Брэстчыны і Гродзеншчыны (гэта вызначылі медыка-біялагічныя службы, і геологі). Менавіта адзоль крэмень дапаможа вашай вадзе, а вось камяні з іншых рэгіёнаў ніякага станоўчага эфекту не прыносяць.

Крэмень ОПАТ-ХЛШЕДОНОВЫЙ, рэгіённы, арганічны.

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь

Ф.СІП-1

АБАНЕМЕНТ на газету **ЗВЯЗДА** з бесплатнымі ўкладкамі: «ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМУПРАВЛЕНИЕ», «КРАНА ЗДРОУЯ», «ЖЫРНОДЛЯ», «КУПЛЯ ЛЕПШАЕ», «НАСУПЕРКА ЧАРНОБЫЛО» (індекс выдання)

Колькасць камплектаў											
на 2008 год па месяцах											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму _____ (прозвішча, ініцыялы)

Куды _____ (адрас)

_____ (паштовы індекс) _____ (горад, населены пункт)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газету **ЗВЯЗДА** з бесплатнымі ўкладкамі: «ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМУПРАВЛЕНИЕ», «КРАНА ЗДРОУЯ», «ЖЫРНОДЛЯ», «КУПЛЯ ЛЕПШАЕ», «НАСУПЕРКА ЧАРНОБЫЛО» (індекс выдання)

Колькасць камплектаў											
на 2008 год па месяцах											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму _____ (прозвішча, ініцыялы)

Куды _____ (адрас)

_____ (паштовы індекс) _____ (горад, населены пункт)

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2008 года — запаяніце картку ўдзельніка, выразайце і дасылайце яе да 2 ліпеня ў рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Падпісчыкі могуць выйграць у якасці прызоў гадзіннік, майкі, бейсболкі, 7 тэлевізараў «Віцязь» і суперпрыз — халадзільнік «Атлант». Розыгрыш прызоў праводзіцца 8 ліпеня 2008 г., вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» да 12 ліпеня.

Атрымаць прыз можна ў рэдакцыі да 20 верасня 2008 г. пры прад'яўленні квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2008 года і пашпарта. Дастаўку тэлевізараў і халадзільніка ахвяцяўляе рэдакцыя. Пасля 20 верасня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Больш падрабязна правільны гульні «Падпішыцца на «Звязду» чытаючы ў сённяшнім нумары. Удзячы ў гульні!»

Тэрмін правядзення гульні — з 30.04.08 па 10.07.08.

Пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 1036 ад 25.04.08, выдадзена Міністэрствам гандлю РБ.

12 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2008 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (адраснае сувязі)

_____ на III кв. аб 2-е паўг. 2008 года

Жатні адрас і тэлефон _____ (індекс)

Удзячы ў розыгрышы!

ПАЛЕСКІ КУСТ

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар.)

На другі дзень Тройцы ў вёсках пачыналі гуляць: сярэд дзючатак выбіралі найпрыгажэйшую і рабілі яе «кустом» — упрыгожвалі кляновымі ці бярозавымі лістамі і галінкамі, вяночкам, і вялі праз усё сяло, як кажуць, ад краю да краю, ад двара да двара. Нікога не міналі. Бо «каго «куст» мінае, той ураджаю не мае» — жыве і дагэтуль павер'е пра цудадзейнасць сустрачы з «кустом». Высушаныя лісты і кветкі з «куста» лічыліся гаючымі, лекавымі.

Сімвалам развіцця з вясною лічаць «куст», і сімвалам будучага ўраджаю таксама. А яшчэ ён сімвалам роду, радавод.

У вёсцы Клятня Пінскага раёна «кустом» ці «кустаю» сёлета была 14-гадовага жыхарка вёскі Сняжана Парфіявец. А ў вёсцы Радасіава на вобраз куста абралі 15-гадовую жыхарку Пінска Алену Старык, якая прыехала на лета пагасціць у бабулі. «Кустаю» ў вёсцы Лобча хадзіла Марына Яраховіч.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Карэспандэнт узнімае праблему

ЮНЫМ СПАРТСМЕНАМ — СТАРЫЯ ПАНЦЫРНЫЯ ЛОЖКІ?

Чаму будучыя чэмпіёны Алімпійскіх гульняў і міжнародных спаборніцтваў жывуць у аздараўчым лагерах, мякка кажуць, у спартанскіх умовах? Не для таго, каб выхоўваць характар. Іншых проста няма.

«Спарткавец» — спартыўна-аздараўчы лагерь, дзе ў свой час адначыталі і займаліся спортам такія велічыні, як знамяніты барэц Аляксандр Каньгін, легендарны баскетбальны чэмпіён Вячаслаў Яноўскі, алімпійская чэмпіёнка па баскетболе Таццяна Івінская, чэмпіёнка свету, пераможца гонак «Вялікая пятля» «Тур де Франс» Зяніда Стагурская, чэмпіён свету сярэдняпрафесійнага ўзросту Сяргей Лявончык. Пералік усё былых выхаванцаў «Спарткавец» — чэмпіёны і прызёрыў савету і Еўропы зойме шмат плошчы на газетнай старонцы... Цяперашняя «зорка» бокса Віктар Зуеў — таксама кожнае лета праводзіў намінаваў тут. Здаецца, умовы прапраўна для юных спартсменаў павінны быць на высокім узроўні.

Але падчас наведвання гэтага лагера здалася, што час туніць. Нават чыгва паравозаў і дзючатак, які ўспомнілі старажыны лагерь адкрыўся тут 32 гады таму. І, на жаль, цяпер, у XXI стагоддзі, тут — старыя корпусы, панцырныя ложка, на якіх адначытаюцца дзедзі. «Жабрацтва быць адначытаюцца адразу. Асабліва гэта ўсё так кідаецца ў вочы, калі праз не велькі

мі прэзентабельную агародку бачыць, як выглядаюць лагерь пачуства, што належачы вядомым у рэгіёне арганізацыям...»

А трапіў я сюды выпадкова. У абласным упраўленні па наглядзе за спартыўнымі і аздараўчымі ўстановамі ў рэгіёне існаваў рэйд па летніх лагерах, каб устанавіць заўвагі супрацьпажарнай бяспекі. Інспектар дзяржаўнага пажарнага нагляду Сяргей Лявончык паказавае прадлісанні, дзе ёсць нямыла прэзэнці. У прычыне, лагерь наогул маглі закрыць, бо і пажарная служба, і санітарная мелі шмат нараканняў у адрас арганізатараў лагера. І ў выніку не ўсё было выпраўлена. Тлумачыцца гэта недахопам грошай, ды і не толькі... — Лагерь арганізуе абласны спартыўны клуб федэрацыі прафсаюзаў. На падрыхтоўку да адкрыцця сёлета нам выдзелілі толькі 13 мільянаў беларускіх рублёў, — расказвае начальнік лагераў Сяргей Лявончык. — А каб ён поўнаасцяпаваўся, трэба ў разы болей грошай. Мільянаў 300 — і гэта мінімум. Мы, вядома ж, выканалі ўсе патрабаванні пажарных і іншых ведамстваў.

Я расказаў начальніку, у лагерах знаходзяцца 135 ложкаў і дзючатак школьнага ўзросту. Усе без выключэння займаюцца ў секцыях паліцыі, на якіх адначытаюцца дзедзі. «Жабрацтва быць адначытаюцца адразу. Асабліва гэта ўсё так кідаецца ў вочы, калі праз не велькі

ПАТОМНАЯ ГАСПАДЫНЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Трэба павялічыць цэны на малако, каб была матэрыяльная зацікаўленасць — вось і ўсё праблема, — лічыць Таццяна. — Гэта ж велікая праца, асабліва ўзімку. Патрэбна стымул. Сёння ў краме мінеральная вада каштуе даражэй, чым наша малако. Літр малака зараз закупляецца за 605 рублёў. А пачаме каштаваць, гавораць вясцоўцы, які мінімум тысячу рублёў. Менавіта за такую цэну сёння прадаюць на рынках Магілёўшчыны свойскае малако. — Гэта добрая цэна, якую людзі ўстанаўліваюць самі, — гавораць у Еўдакімавічах.

Але нават і цяпер, калі апошнім часам крыху падвысілі закупачныя цэны на малако, людзі сталі браць кароў. Тым больш што гаспадарка забяспечвае сенам. Праўда, наўрад ці гэтыя невядзікі зрукі пераломляюць тэндэнцыю на скарачэнне вясковых статаў, шыра прызнае старшыня Заходскага сельскага Савета Аляксандр Цімошчанка.

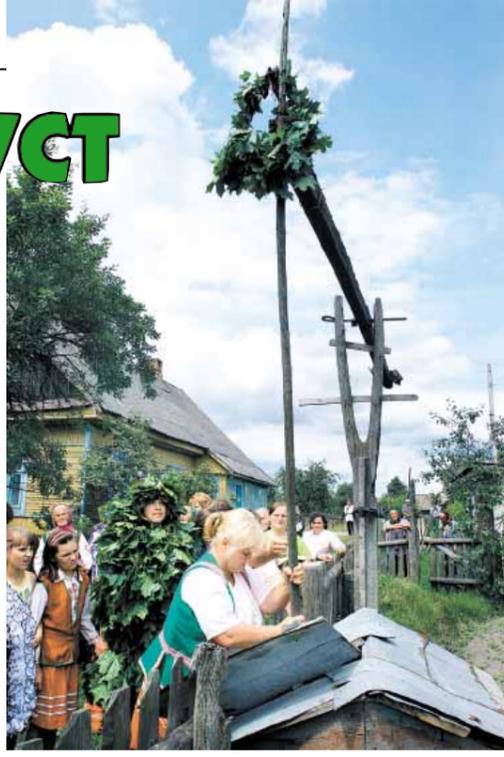
— Ужо чацвёрты год у нас статак кароў памінаецца: цяпер у нас 171 карова, а летась было на 30 болей, — расказвае ён. — Вясцоўцы і ад зямлі адмаўляюцца. А чаму так атрымліваецца? Гэта ж відоваць! Моладзь з'яўдаецца ў горад, а вёска старэе... Маладыя людзі, якія прыязджаюць у гаспадаркі і селянцы ў новых дамах, не маюць волькіх палёсных гаспадарак. Радзі выладаць калі малады спецыяліст вяртаецца да кіравання з просьбай прылажць карову. — Можна, гэта звязана з тым, што ў беларускай вёсцы лепей жыць сталі? — разважае Аляксандр Цімошчанка. — Можна, нарэшце падлілі сталі выкананні заданых савецкіх часоў: серыя міжаму пачаўся ў вёсках? Раней, калі ў вёску да сваякоў з горада ехалі, то набралі кулі харчоў і цягнулі з сабой. Цяпер у нас можна пайсці ў краму і набыць малако, мяса ды што хочаш. Іншая справа: трэба зарабіць грошы... Калі казаць пра грошы, то не гэта казачка кажаць, што агульна-насуветная тэндэнцыя да росту цэнаў на харчы зусім не закранула жыццё вясковых сям'яў і школьскай глыбіні.

Мы ў вёсцы жывём, але шмат чаго набываем, — каментуе Таццяна Лазаранка. — Трэба дзеянне купіць і бананы, і цукеркі. І так атрымліваецца, што 50 тысяч рублёў у краму занясеш і прынесеш нешта на дзве кайстры. Аднак што датычыцца харчовага крызісу, дык ён нам сапраўды ніяк не пагражае!

— У нас на Шклоўшчыне ў гэтым сэнсе ўсё ў парадку! — запэўнівае старшыня Савета. — Новая тэхналогія, вялікі комплекс. Гардадзец, Александрія — вось на каго трэба раўняцца. Насельніцтва таксама можа ўнесці свой уклад у агульную справу. Сёння ў вёсках жывёлу бярдуць добрыя сем'і, дзе ёсць дзедзі. «Ны хоць не проста жыць, а жыць лепей», — так гавораць пра гэтых гаспадароў у вёсцы Еўдакімавічы.

Ілона ІВАНОВА.

Шклоўскі раён.

Віктар САВІЦКІ.

Віктар САВІЦКІ.

Кватэрнае пытанне Як «знялі», так і «паставяць»

Мая дачка — малады спецыяліст, зяць — таксама. На прады-емстве іх прынялі на кватэрны ўлік, а потым, выдзелішы 11-метровы пакой у інтэрнаце, з гэтай ўліку знялі. Ці правільна гэта?

В. Сугак, Віцебская вобласць. Згодна з Палажэннем аб парадку ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліпажэнні жыллёвых умоў, выдзялення жылльва паміжканнага дзяржаўнага жыллёвага фонду, грамадзяне могуць быць знятыя з ўліку, у прыватнасці, у выпадку паліпажэння жылльва ўмоў, калі ў выніку гэтага аддалі падставы для прызнання іх маючымі патрэбу ў паліпажэнні жылльва ўмоў.

У дадзеным выпадку, паруючы заканадаўства, выдзелены пакой (у інтэрнаце) менш за 6 кв. метраў жыллой плошчы на аднаго чалавека, што неўможа быць паліпажэннем жылльва ўмоў (тым больш у інтэрнаце). Калі адміністрацыя прыняла такое рашэнне як часовае, то яна павінна захаваць за работнікам права заставацца на ўліку да атрымання жыллага паміжканнага па ўстаноўленым нормах. Больш за тое, пражыванне ў інтэрнаце само па сабе з'яўляецца падставой для прызнання грамадзян маючымі патрэбу ў паліпажэнні жылльва ўмоў і пастаноўкі іх на кватэрны ўлік (падпункт 3.1.4 Палажэння). Рашэнне аб зняцці з ўліку можа быць абскарджана ў судовым парадку.

Віктар САВІЦКІ.

Для пачатку — малюнак з прыроды.

«...Кароўкі жываюць, палялі. Значыць, можна і нам.

Мы — два пастуі (не, не прафесійныя: так, радуючы адбываем) садзімся яна жыта, гамонім.

— Ты ў школьку хадзіў? — пытае ў мяне не мой, чужы дзед Раман.

— Хаджу.

— Чытаць умееш?

— Умею.

— Мо і казі які ведаеш?.. То раскажы.

Я пачаў — сваю, на той час самую любімую — пра Алі-Бабу і 40 разбойнікаў. Больш за тое, я заахвочаны дзедавай увагай, дужа стараўся — расказваў блізка да тэксту, з усімі дэталямі... Дзед з паўгадзіны майчаў, паіраў, а потым — цяжка ўздыхнуў:

«Дурнаў ты... Хоць, здаецца, і добры... «Чаму?!» — пыталіся, відаць, мае вочкі, бо дзядуля тут жа дадаў:

«Калі так доўга будзе расказваць, ніхто цябе слухаць не будзе. Трэба — іншак. Ну вось, напрыклад. Жыла ў вёсцы ўдава Клаўка... І жыў недалёка наваесні Саўка. Пастукаў ён ёй у акно. Яна дзверы адчыняе, пытае: «Хто там?». «Гэта я, Саўка... За яе — і на лаўку... Вось так трэба — зразумела, коратка, складна».

Што складна — я пачаў. Што коратка — убачыў. Зразумей тады, праўда, не ўсё. Але ж думаю...

У тым ліку і над тым, што мазі ў людзей не безразмерныя, а таму не варта і тлуміць рознай баблатнёй».

Гэты малюнак з прыроды ў якасці не то эпіграфу, не то кіраўніцтва да дзеяння прапанаваў нашай рубрыцы спадар Кабачоўскі з Оршы.

А мы ж, здаецца, і так пішам, як вучыў дзед Раман? Гэта значыць, зразумела, коратка і складна.

Зрэшты, у чарговы раз, мяркуюць самі. І, калі ласка, пішыце!

ЗАКЛАДАЮЧЫ, НЕ ЗАКЛАДАЙ... КРЫВІ — МАЛА

У арміі я служыў саніструктурам пры медсанчасці, у якой быў стаянчар на 10 ложкаў. Не ведаю, які цяпер, а тады (і ў той краіне...) грошай на ўзбраенне халала, а воль на паліпажэнне салдацкага побыту, на годнае лячэнне — не. Таму з наступленнем лета сярэд салдат-будуайкоў мы знаходзілі «хворых», прапаноўвалі ім паліпажэнне «паліпажэнца», а заадно — дапамачы ў рамонце. Што яны і рабілі, а проч...

Вечарам неяк (як зараз помню!) заступаў у яго — аналіз здаў? Здаў, кажа, кроў, маж, кал. А пот? — пытаем. Не, кажа, пот у мяне не браў. Дык мы і казалі — выбрай: альбо заўтра цябе па стадыёне будзеш ганяць, як марку па пекле, альбо воль так — тазік пад ложка паставім укрымем... Ён другога выбрай: бацьчыне — як дыхае: ляжыць, паце...

Трэба сказаць, што да гэтай працэдур хворы быў падрыхтаваны. У іх у час швіценя маку (потым сам расказаў) многія распаналіся дагала і бегалі па макавым полі. Пылок прыліпаў да мокрых целаў, а потым скарабаўся ў выглядзе анаша, лёгкая наркотыку.

«Хворога за «укрыцця» я, зразумела ж, вызваліў. Тады ж убачыў, што ўсё жывот у яго вымазаны зялёнкай (тыя ж рупліўцы і стэрталіся, «каб не так балела»...), што дужа насмешліва нашага ўрача, маёра Хайтмана, які, дарчы, быў родкам з Баранавічаў і цяпер, мо, таксама чытае гэты радзі?

У.К. Лабко, в. Дзераўная, Слонімскага раёна

ЖАРСЦІ МЯДОВАГА МЕСЯЦА

Жылі некалі ў вёсцы дзве сястры — Ганна з мужыком і Волька з дзецкамі: ейныя калі паехаў сабакам сёння: кайс, так і не вярнуўся. А гаспадарка ж — то бульбу пасадзіць трэба, то паты праправіць, то сена пакасіць... Без мужчыны — ну, ніяк... Што рабіць тады — да каго кідацца гэтай саламянай удаве? Ну, зразумела ж, да швагера. Той, дзюкаваць Богу, ёй ні разу не адмовіў.

Цешылася Ганна: харошы мужык — і дома парадка трымае, і ў сястры.

Цешылася так аж да... пакажынай нядзелі.

А ў тую, пакажыную, калі вернікі просьць прабачыць ва ўсіх, каго, крый Божа, каруўлілі, заўважыцца да яе Волька. І ўся ў сплязах. Кажа:

Мікалай Слабадзянюк, г. Мінск

ВЫПІСАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА ІІ ПАЎГОДЗЕ 2008 ГОДА З БЯСПЛАТНЫМІ УКЛАДКАМІ

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ	СВАЯ СПРАВА	ЖЫВАНТОЛІЯ
Чырвоная	Купі лепшэ!	Краіна Здароўя
ТАВАРЫ ПАСЛУГ ЦЭНЫ		
ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63850	9200 рублёў на месяц 27600 рублёў на квартал 52200 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	8700 рублёў на месяц 26100 рублёў на квартал 52200 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМСНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63858	14700 рублёў на месяц 44100 рублёў на квартал 88200 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ ЎСТАНОЎ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДОРОЎЯ	63239	13400 рублёў на месяц 40200 рублёў на квартал 80400 рублёў на паўгоддзе
ПАДПІСКА «ДА ЗАПАТРАБАВАННЯ» (праз кіёскі Мінграсаюздруку)		
ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63850	7700 рублёў на месяц 23100 рублёў на квартал 46200 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	7230 рублёў на месяц 21690 рублёў на квартал 43380 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМСНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63858	10330 рублёў на месяц 30990 рублёў на квартал 61980 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ ЎСТАНОЎ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДОРОЎЯ	63239	9760 рублёў на месяц 29280 рублёў на квартал 58560 рублёў на паўгоддзе

Гандлёва-нарыхтоўчыя арганізацыі Беларускага рэспубліканскага саюза спажывецкіх таварыстваў маюць намер сёлета закупіць у насельніцтва рэспублікі не менш чым 3,5 тыс. тон садавых суніц, паведаміў начальнік упраўлення Белкаапсаюза Уладзімір Гапановіч.

Першы збор суніц пачаўся яшчэ ў папярэднія выхадныя і адразу ж у Лунінецкім раёне з'явіліся нарыхтоўчыкі спажывакаперары. Яны прамаюць ягаду ў насельніцтва па Вр 3—4 тыс. за 1 кг.

Уладзімір Гапановіч адзначае, што сёлета прадпрыемствы галіны за нарыхтоўку сельгаспрадукцыі ў насельніцтва, у тым ліку дзікарных ягад і грыбоў, атрымалі Вр40 млрд з выдзеленых у цэлым па рэспубліцы на гэтыя мэты Вр201,3 млрд ільготных крэдытаў. «Грошы выдзелены вельмі своечасова, прычым на месцы раней, чым летась», — падкрэсліў спецыяліст.

Пачата нарыхтоўка ранніх агуркоў. З пачатку сезона гандлёва-нарыхтоўчыя арганізацыі Белкаапсаюза закупілі 1 тыс. тон агуркоў у асноўным у Столінскім і Пінскім раёнах Брэсцкай вобласці. Закупачныя цэны вагаюцца ад Вр1,5 тыс. да Вр700 за кг. Усе нарыхтаваныя ў насельніцтва агуркі накіроўваюцца для далейшага рознічнага продажу. Нарыхтоўка грунтоўных агуркоў на прамерпапрацоўку пачнецца ў першай дэкадзе ліпеня.

Таццяна ЛОБАС, БЕЛТА.

Ягаднага дарога каля вёскі Лунін Лунінецкага раёна.

— Пакаяцца хачу... Перад табою...

— У чым, сястрыца? — здзіўлена Ганна.

— Грашная я... Твой Фёдар, — плача Волька, — ходзіць да мяне не толькі днём, але і ноччу яшчэ. Я прымаю... Бо сказаў, што тады — прападу з малымі — ні ў чым больш не паможа.

Абязвечыла яна вось гэтым прызнаннем. Але ж Ганна віду не падала. Распытала, як прыходзіць, калі... Разам папаўкалі...

Праз дзень-двух Ганна кажа мужыку:

— Пайду я да кумы — тэлевізар пагляджу (тады іх толькі два на ўсю вёска было).

— Ідзі, — мужык «дазваляе», — а я дык лепей паспало. Натаміўся за дзень.

На тым і сышліся. Але ж Ганна — адрэзу не да кумы, а да... сястры. Толькі распанулася ў яе спальні, чую — так і ёсць — у шубку хосьць стукне. Адчыняе ўцярэнне — родны мужык... Праз акно... Яна ж яму, беднаму, і дадому кароўці давай апрацца, давай тое акно адчыняць. А жонка з ложка яму:

— Пачкай, Федзечка. Разам пойдзем. Дык праз дзверы.

— Ты?! — аж знямеў мужык.

— Я... Ведала, што ты да Волькі бегаць стаў, воль і прыйшла — на спатканне з табой... Як некалі. Помніш?

— Цяжка сказаць, што той мужык помніў, што пасля той ночы зразумей, але ж па начах да Волькі бегаць перастаў. А днём пераходзіў, дапамагаў, бо швагерка, пляменнік — радня.

А радні трэба трымацца разам і жыць дружна.

А.А. Зелянкевіч, в. Мачуль, Столінскага раёна

ЛЯЖЫЦЫ — ХАЙ ЛЯЖЫЦЫ!

Гісторыя з даўніны, з тых далёкіх часоў, калі на многіх градах, апроч цыбулі-часнаку, з не меншай пашанай вырошчываліся тытуны, калі ў кожнага курца (а звалі іх яшчэ і табакуркамі) і кішні была не толькі табакерка (кісет, кашуля з табакі), але і спецыяльныя рулончыя папэры (ці з яе ж загадаў нарэзанцы прамавугольнічкі)... Калі смалілі (каб бабы — ды Божа барані!) зусім не так, як цяпер — на хаду, упохалі, аб'ядзе, а няпешна, грунтоўна: па-першае, у добрым месцы прысеўшы, па-другое, кагось сваяй табакі пачаставаўшы (ці пачаставаўшыся), па-трэцяе, у прадчуванні прыемных хвілін, старанна скруціўшы папярочку — так вядома самарукотку ці казіную ножку...

Дык вось у тым самым далёкім часе да нашага мужыка схадзілі ў заробкі: некаму нешта зрабілі — людскае. Ім, як вядома, па-людску альбо заўтра цябе па стадыёне будзеш ганяць, як марку па пекле, альбо воль так — тазік пад ложка паставім укрымем... Ён другога выбрай: бацьчыне — як дыхае: ляжыць, паце...

— Разумеецца, сёння салдата-таджыка прывезлі. З жывотам. Мы спыталі ў яго — аналіз здаў? Здаў, кажа, кроў, маж, кал. А пот? — пытаем. Не, кажа, пот у мяне не браў. Дык мы і казалі — выбрай: альбо заўтра цябе па стадыёне будзеш ганяць, як марку па пекле, альбо воль так — тазік пад ложка паставім укрымем... Ён другога выбрай: бацьчыне — як дыхае: ляжыць, паце...

— Разумеецца, сёння салдата-таджыка прывезлі. З жывотам. Мы спыталі ў яго — аналіз здаў? Здаў, кажа, кроў, маж, кал. А пот? — пытаем. Не, кажа, пот у мяне не браў. Дык мы і казалі — выбрай: альбо заўтра цябе па стадыёне будзеш ганяць, як марку па пекле, альбо воль так — тазік пад ложка паставім укрымем... Ён другога выбрай: бацьчыне — як дыхае: ляжыць, паце...

— Разумеецца, сёння салдата-таджыка прывезлі. З жывотам. Мы спыталі ў яго — аналіз здаў? Здаў, кажа, кроў, маж, кал. А пот? — пытаем. Не, кажа, пот у мяне не браў. Дык мы і казалі — выбрай: альбо заўтра цябе па стадыёне будзеш ганяць, як марку па пекле, альбо воль так — тазік пад ложка паставім укрымем... Ён другога выбрай: бацьчыне — як дыхае: ляжыць, паце...

— Разумеецца, сёння салдата-таджыка прывезлі. З жывотам. Мы спыталі ў яго — аналіз здаў? Здаў, кажа, кроў, маж, кал. А пот? — пытаем. Не, кажа, пот у мяне не браў. Дык мы і казалі — выбрай: альбо заўтра цябе па стадыёне будзеш ганяць, як марку па пекле, альбо воль так — тазік пад ложка паставім укрымем... Ён другога выбрай: бацьчыне — як дыхае: ляжыць, паце...

— Разумеецца, сёння салдата-таджыка прывезлі. З жывотам. Мы спыталі ў яго — аналіз здаў? Здаў, кажа, кроў, маж, кал. А пот? — пытаем. Не, кажа, пот у мяне не браў. Дык мы і казалі — выбрай: альбо заўтра цябе па стадыёне будзеш ганяць, як марку па пекле, альбо воль так — тазік пад ложка паставім укрымем... Ён другога выбрай: бацьчыне — як дыхае: ляжыць, паце...

— Разумеецца, сёння салдата-таджыка прывезлі. З жывотам. Мы спыталі ў яго — аналіз здаў? Здаў, кажа, кроў, маж, кал. А пот? — пытаем. Не, кажа, пот у мяне не браў. Дык мы і казалі — выбрай: альбо заўтра цябе па стадыёне будзеш ганяць, як марку па пекле, альбо воль так — тазік пад ложка паставім укрымем... Ён другога выбрай: бацьчыне — як дыхае: ляжыць, паце...

— Разумеецца, сёння салдата-таджыка прывезлі. З жывотам. Мы спыталі ў яго — аналіз здаў? Здаў, кажа, кроў, маж, кал. А пот? — пытаем. Не, кажа, пот у мяне не браў. Дык мы і казалі — выбрай: альбо заўтра цябе па стадыёне будзеш ганяць, як марку па пекле, альбо воль так — тазік пад ложка паставім укрымем... Ён другога выбрай: бацьчыне — як дыхае: ляжыць, паце...

— Разумеецца, сёння салдата-та

Інвестыцы ў ветразнергетыку будуць узростаць з кожным годам

Даволі складана дакладна падлічыць, колькі нафты і газу застаўся ў змяняемых нафтах. Паводле ацэнкі асобных спецыялістаў, запасаў хопіць літаральна на некалькі дзесяцігоддзяў. А што далей? Між тым, выкарыстанне паліва наўлішня павялічваецца — па прагнозах да канца XXI стагоддзя энэргаспажыванне ўзрастае шмат ў 400 разоў! Цывілізацыя, у большай ступені арыентаваная на вуглявадароды, можа аказацца ў тупіку. Тэрміноваю моцна спатрэбіцца новыя крыніцы энэргіі і пакуль цэжка вызначыць, якія варыянты будуць знойдзены. Напрыклад, напрыканцы пазамінулага стагоддзя пачыналася, што перспектывы перш за ўсё за торфам, вугалем, дравамі і... веццем. Цяпер такія пачынаюць не надта сур'язнымі. Аднараўнаважана розныя накірункі выкарыстання «зеляной энэргіі» (здольнай аднаўляцца), адным з найбольш перспектываў сёння лічыцца ветразнергетыка. Магчымасці ёй развіцця ў Беларусі абмяжоўваліся падчас наарады, якая прайшла ў Міжнародным дзяржаўным экалагічным універсітэце імя А.Д. Сахарова.

Пачуць крыніцы энэргіі, якія б не змяніліся з цягам часу, прывялі спецыялістаў да ўважлівага вывучэння энэргіі ветру. Патэнцыял ветру велікі: паводле ацэнкі экспертаў Сусветнай метэаралагічнай арганізацыі, складае каля 170 трыльёнаў кілават-гадзін у год. «Фішка» яшчэ і ў тым, што гэтую энэргію можна атрымліваць, не забуджваючы наваколлем асяроддзе. Але ёсць і некалькі істотных недахопаў: адпаведная энэргія рассяяная ў прастору, вецер неперадказальны — часта мяняе накірункі, знікае нават у самых ветраных раёнах свету, а здарэцца, што дасягае такой моцы, што разбурае усё наўкола.

Першыя мільны з'явіліся вельмі даўно, з лёгкіх руці іспанскага пісьменніка Сервантэса гісторыя пра тое, як Дон Кіхот змагаўся з ветракамі, стала сапраўдным «брэндмам». Спачатку былі распаўсюджаны прастыя ўстройства — так званыя нямецкія млыны, пра якіх ўзгадваў у адным са сваіх твораў Карл Маркс. Праз колькі часу «крылатыя дамы» ўдасканалілі. А ў XVI стагоддзі ў Еўропе пачынаюць узводзіць вадапопавыя станцыі з выкарыстаннем гідраўраўка і ветрака.

ПАЛОВА ЭЙФЕЛЕВАЙ ВЕЖЫ
Пакуль у сувесным паліўна-энергетычным балансе безумоўна дамінуюць вуглявадароды — нафта і прыродны газ, на долю якіх прыпадае 43 працэнты ад агульнага аб'ёму спажывання. Аднак, заўважае латвійскі эксперт Юрый Ролік, аднаўляльныя крыніцы энэргіі выйшлі на другое месца (21 працэнт), яны нават абганілі вугаль (19 працэнтаў). Зразумела, пакуль больш чым палова «зеляной энэргіі» вырабляюць

гумнась ветрастанцый складае 20 тысяч мегават. Другое і трэцяе месца раздзяляюць Іспанія і ШВА, ядлі скажуч апошнім часам зрабілі Індыя і Кітай. У Даніі цяпер 20 працэнтаў электраэнэргіі вырабляюцца з ветру. Да таго ўзроўню да 2020 года плануе наблізіцца і Германія. Пры спрыяльных кліматычных умовах у асобныя перыяды паказчыкі могуць быць значна вышэйшымі. Да прыкладу, зафіксавана, што 22 сакавіка гэтага года ў Іспаніі з ветру выраблялі больш чым 40 працэнтаў усёй электраэнэргіі.

ЗАВЯШЧАННЕ — ЯШЧЭ УЛАСНІК, ДАРЭННЯ КВАТЭРЫ?
Вядома, аб такіх паказчыках Беларусі пакуль можа толькі марыць, аднак пачатак перспектывы і справе ўжо паказаны. Распрацавана дзяржаўная праграма развіцця ветразнергетычнай галіны на 2008—2010 гады. На тэрыторыі рэспублікі вызначаны 1,6 тысячы перспектываўных пляцовак для рацыянальнага размяшчэння станцый. Рэалізацыя праграмы пачнецца ўжо ў самыя бліжэйшы час — літаральна з другога паўгоддзя. Як паведаміў начальнік аддзела Департамента па энэрга-эфектывнасці Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Андрэй Мінякюк, да 2010 года сумарна ўстаноўлена магучасць ветразнергетычных устаноў на Беларусі павіна склацца не менш, чым 12,5 мегават. Цяжкасці могуць узнікнуць у першую чаргу з-за таго, што на адпаведнае абсталяванне цяпер вялікі попыт ва ўсім свеце. Аднак, узнікае пытанне: дыфіцыт на такія ўстаноўкі — чарга на іх атрыманне ў асобных выпадках расцягваецца на 3—5 гадоў.

У межах дзяржаўнай праграмы мяркуюцца ажыццявіць некалькі буйных праектаў. Перш за ўсё плянуецца стварыць ветрапарк для патрэб Гродзенскага вытворчага аб'яднання «Хімвалакно». Комплекс устаноў будзе ўзводзіцца і ў сістэме «Гроднаэнерга». Пакуль у Беларусі не хапае вопыту ў ветразнергетыцы. Даве ўстаноўкі невялікай магутнасці былі зманціраваны на сродкі добрачыннай арганізацыі ў Мядзельскім раёне. Сёлетэ створаны ветрапарк (тры ўстаноўкі айчынай вытворчасці) у сельскагаспадарчым вытворчым кааператыве «Свіцязька-2003» ў Карэліцкім раёне.

Як адзначыў Андрэй Мінякюк, усюго на рэалізацыю дзяржаўнай праграмы развіцця ветразнергетычнай галіны плянуецца выдаткаваць каля 52 мільярд рублёў. Грошы будзіць паступаць з трох асноўных крыніц: уласнай сродкі суб'ектаў гаспадарання і інвацыійнага фонду Міністра (па 25 працэнтаў), а таксама рэспубліканскага фонду аховы прыроды (50 працэнтаў). Да справы актыўна падключачацца і прыватныя інвестары. Адна з такіх фірмаў мае намер рэалізаваць буйны праект на тэрыторыі Мінскай вобласці. Як заўважыў намеснік старшыні Мінаб'яканкама Валерый Скакун, найбольш прывабныя — пляцоўкі ў Дзяржынскім раёне (дзе, дарэчы, знаходзіцца самая высокая кропка Беларусі), а таксама на Лагойшчыне. Інвестары плянуюць стварыць ветрапарк агульнай магутнасцю 35 мегават (з 14 станцый па 2,5 МВт). Аб'ём укладанняў — не менш чым 59 мільянаў еўра. Праблем з кваліфікаванымі кадрамі для абслугоўвання гэтага складанага абсталявання, напэўна, не ўзнікне. Паводле слоў рэктара Міжнароднага дзяржаўнага экалагічнага ўніверсітэта імя А.Д. Сахарова Сямёна Кундаса, з 1 верасня ў гэтай ВНУ адкрываюцца некалькі спецыяльных спецыяльнасцяў (у прыватнасці, «энэргаменеджмент»). Так што грошы на вецер прыносяць свай плейн — у гэтым можна не сумнявацца...

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Чым адрозніваецца завяшчанне ад дагавора дарэння?

У самай першай публікацыі новай рубрыкі «Кансультацыя натарыуса» («Звязда» ад 10 чэрвеня) мы ўжо расказвалі пра тое, што трэба ведаць фізічнай асобе, складаючы завяшчанне, як гэта правільна зрабіць. Як сведчыць практыка, да натарыусаў вельмі часта звяртаюцца грамадзяне, чым адрозніваецца дагавор дарэння ад завяшчання.

ЗАВЯШЧАННЕ — ЯШЧЭ УЛАСНІК, ДАРЭННЯ КВАТЭРЫ?
Вядома, аб такіх паказчыках Беларусі пакуль можа толькі марыць, аднак пачатак перспектывы і справе ўжо паказаны. Распрацавана дзяржаўная праграма развіцця ветразнергетычнай галіны на 2008—2010 гады. На тэрыторыі рэспублікі вызначаны 1,6 тысячы перспектываўных пляцовак для рацыянальнага размяшчэння станцый. Рэалізацыя праграмы пачнецца ўжо ў самыя бліжэйшы час — літаральна з другога паўгоддзя. Як паведаміў начальнік аддзела Департамента па энэрга-эфектывнасці Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Андрэй Мінякюк, да 2010 года сумарна ўстаноўлена магучасць ветразнергетычных устаноў на Беларусі павіна склацца не менш, чым 12,5 мегават. Цяжкасці могуць узнікнуць у першую чаргу з-за таго, што на адпаведнае абсталяванне цяпер вялікі попыт ва ўсім свеце. Аднак, узнікае пытанне: дыфіцыт на такія ўстаноўкі — чарга на іх атрыманне ў асобных выпадках расцягваецца на 3—5 гадоў.

У межах дзяржаўнай праграмы мяркуюцца ажыццявіць некалькі буйных праектаў. Перш за ўсё плянуецца стварыць ветрапарк для патрэб Гродзенскага вытворчага аб'яднання «Хімвалакно». Комплекс устаноў будзе ўзводзіцца і ў сістэме «Гроднаэнерга». Пакуль у Беларусі не хапае вопыту ў ветразнергетыцы. Даве ўстаноўкі невялікай магутнасці былі зманціраваны на сродкі добрачыннай арганізацыі ў Мядзельскім раёне. Сёлетэ створаны ветрапарк (тры ўстаноўкі айчынай вытворчасці) у сельскагаспадарчым вытворчым кааператыве «Свіцязька-2003» ў Карэліцкім раёне.

Як адзначыў Андрэй Мінякюк, усюго на рэалізацыю дзяржаўнай праграмы развіцця ветразнергетычнай галіны плянуецца выдаткаваць каля 52 мільярд рублёў. Грошы будзіць паступаць з трох асноўных крыніц: уласнай сродкі суб'ектаў гаспадарання і інвацыійнага фонду Міністра (па 25 працэнтаў), а таксама рэспубліканскага фонду аховы прыроды (50 працэнтаў). Да справы актыўна падключачацца і прыватныя інвестары. Адна з такіх фірмаў мае намер рэалізаваць буйны праект на тэрыторыі Мінскай вобласці. Як заўважыў намеснік старшыні Мінаб'яканкама Валерый Скакун, найбольш прывабныя — пляцоўкі ў Дзяржынскім раёне (дзе, дарэчы, знаходзіцца самая высокая кропка Беларусі), а таксама на Лагойшчыне. Інвестары плянуюць стварыць ветрапарк агульнай магутнасцю 35 мегават (з 14 станцый па 2,5 МВт). Аб'ём укладанняў — не менш чым 59 мільянаў еўра. Праблем з кваліфікаванымі кадрамі для абслугоўвання гэтага складанага абсталявання, напэўна, не ўзнікне. Паводле слоў рэктара Міжнароднага дзяржаўнага экалагічнага ўніверсітэта імя А.Д. Сахарова Сямёна Кундаса, з 1 верасня ў гэтай ВНУ адкрываюцца некалькі спецыяльных спецыяльнасцяў (у прыватнасці, «энэргаменеджмент»). Так што грошы на вецер прыносяць свай плейн — у гэтым можна не сумнявацца...

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Кансультацыя натарыуса

дзярэнне з'яўляецца двухбаковай дзелкай. Пасля заключэння дагавора дарэння грамадзянін перастае быць уласнікам маёмасці, якая з'яўляецца прадметам дарэння. Нова ўласнік мае права па сваім жаданні распараджацца маёмасцю, якая яму належыць, у тым ліку і прадаць, падарыць і г.д.

ЯК СКЛАСЦІ ДАГОВОР ДАРЭННЯ КВАТЭРЫ?
Разам з тым, калі грамадзянін упэўнены, што хоча падарыць сваё жылло памішанне, ажыццявіць сваё жаданне дастаткова проста. З уступленнем у сілу Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 12 мая 2005 года № 220 заключэнне дагавора дарэння нерухомай маёмасці і збор неабходных для гэтага дакументаў шмат часу ў грамадзянін не займае.

Кіруючыся вышэйназваным Указам, натарыусы пачалі працаваць у адпаведнасці з з'яўленым прынцыпам «адно акно». Цяпер, пры завяршэнні дагавора, зацкаўленая асоба пашаарт (а ў неабходных выпадках — дакументы, што пацвярджаюць паўнамоцтва прадстаўніка, праваздольнасць юрыдычнай асобы). Усе астатнія дакументы па просьбе асобы, якая звярнулася па ажыццяўленне натарыяльнага дзеяння, натарыус запрошае самастойна. У сувязі з гэтым у грамадзянін адпала неабходнасць хадзіць па розных інстанцыях і прастойваць у чаргах дзённы атрыманні неабходных даведак і дакументаў. На пра-

Электронныя цір: і практыка, і забава

Да канца года паліўнічыя і рыбалоўныя базы Рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства паліўнічых і рыбалоўаў» плянуюцца абсталяваць электроннымі цірамі. На сёння такіх базаў налічваецца паўдзсятка, але ў бліжэйшы час іх колькасць будзе павялічана яшчэ на 9.

Паводле слоў вядучага спецыяліста па іхцялологіі ўпраўлення паліўня і рыбалоўства выканаўчага апарату рэспубліканскага савета РДГА «БТТР» Пятра Янушкевіча, вялікую цікавасць да электроннага ціра праявілі прадстаўнікі прадпрыемстваў грамадскага харчавання, санаторыяў, выставакных комплексаў і інш., дзе такі цір можа быць выкарыстаны ў якасці забавальнага элемента.

Хочь найперш ён прызначаны для трэнероўкі паліўнічых у міжсезонны перыяд. Выкарыстоўваць можна як макеты зброі, так і сапраўдныя ружжы (для большага падабенства), у каналы ствалоў якіх усталяваны спецыяльныя лазеры датчык. Для трэнероўкі патрэбна памішанне прыкладна 3х4 метры з экранам або любой матавай паверхняй. У камплект уваходзяць персанальны камп'ютар, праектар, лазерная лямпа і, калі трэба, макеты зброі. Безд кошту камп'ютара цана такога комплекта з праграмным забеспячэннем складае крыху больш за 3 тысячы долараў.

Маецца 15 розных камп'ютарных сюжэтных праграм (амерыканская распрацоўка): дзік, які б'яжыць, алені, рабчык, качкі, што ляжыць, проста мішні, што з'яўляюцца, і інш. Акрамя таго, ёсць магчымасць стварыць свае сюжэты, што, уласна, і зацкавіла многіх. Напрыклад, фірма для сваіх супрацоўнікаў можа распрацаваць нейкую ролеву гульню, для якой у Расіі можа набыць макеты самай рознай зброі: аўтамата Калашнікава, кулямёта Дзегцярова (яны будуць «страляць» цірамі) ці выкарыстоўваць, як апісана вышэй, сапраўдныя пневматычную зброю.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Наша памяць — гэта, пэўна, нешта незалежнае ад нас. Не выкрываючы сябе, яна можа моўчкі спаць у нашай свядомасці, каб раптам нечакана абудзіцца. Абудзіцца, паглядзець на жыццё чалавека зусім інакш, чым мы бачым яго ў сапраўднасці. Зазіраючы ў вочы яго душы і праўды. Адчуць і ўбачыць тую мінулаў праўду з далечы бягучага дня, як гэта спрабуе зрабіць у сваім апавяданні Валянцін Крыжэвіч з горада Чавусы.

Віктар КАЗЬКО.

чым характары маркоўіцца з прыладнага вядомае імя, Валерка Партызан яшчэ па-дзіцячы няясна пачаў адчуваць, што нешта мяняецца ці будзе мяняцца ў мянцян. Ён не ведаў, ці ён ніко не ведаў — да добрага гэта або да дрэннага. Але тужлівае пачуццё, якое нібы вёска ў паветры з таго часу, калі вёска аплаквала правадзіра, стала пацужу раставарыцца. Нібы падліла ў вадзі разам з распаўсюленым «слыжым» танка. Гэта, напэўна, і сяла яшчэ і ад усведамлення таго, што баявая машына, увасабленне бясплатна і жорсткасці, парэзаная на металалом, ператворыцца ў карысную для людзей рэч. Можна, нават у такіх умовах, як у Валеры Партызана, толькі ў новенькі і з цэлым носікам.

г. Чавусы.

чым характары маркоўіцца з прыладнага вядомае імя, Валерка Партызан яшчэ па-дзіцячы няясна пачаў адчуваць, што нешта мяняецца ці будзе мяняцца ў мянцян. Ён не ведаў, ці ён ніко не ведаў — да добрага гэта або да дрэннага. Але тужлівае пачуццё, якое нібы вёска ў паветры з таго часу, калі вёска аплаквала правадзіра, стала пацужу раставарыцца. Нібы падліла ў вадзі разам з распаўсюленым «слыжым» танка. Гэта, напэўна, і сяла яшчэ і ад усведамлення таго, што баявая машына, увасабленне бясплатна і жорсткасці, парэзаная на металалом, ператворыцца ў карысную для людзей рэч. Можна, нават у такіх умовах, як у Валеры Партызана, толькі ў новенькі і з цэлым носікам.

Валерка Партызан з цікавасцю назіраў за мітуснёй на берэзе Сенкі. Хутка прыбеглі яшчэ вясковыя хлапчкі і нават падшылі некалькіх дарослых цікаўных вясцоўцаў. Відовішча і сапраўды мелася быць адметнае — стануць рэзаць танк, які дзсятка гадоў быў славуцасцю вёскі і напамінам аб вайне.

Неўзабаве ў паветры непрыемна запахла. Як потым даведзусь Валерка, так пахне аццелен, што выдзяляецца з карбіду, апуцнанага ў вадзі, і змешаны з кіслародам, дае агонь, які рэжа жалеза. Рабочы заплалі гарэлку, цягнуць за сабой шлангі, па наснальных загадах дошчак узлез на танк. Военнае джала ўлілося ў браню вежы, якая над словам «Сталін», пагасла і ператварыў метал нагору да чырвані, а потым пацёк пкучымі кроплі, і напэўна, нібы танк плакаў і па сабе, і па таварышу Сталіну. Вертыкальныя вогненныя шрам разрэзу пагустова перасек імя «Сталін», металічныя слёзы падлілі ў вадзі з гурным спіненнем — быццам растрэжаныя ці незадаволеныя чымсьці.

Гледзячы, як смела рэжа рабочы танк «За Сталіна!», як глыбокі шрам перасякае выцялыя, але

18 чэрвеня 2008 г. ЗВЯЗДА

Лета, спякота. А попыт на гарэлку не спадае...

У сталічных магазінах, як заўважылі пакупнікі, гарэлка мінскага заводу «Крыштал» доўга на паліцах не стаіць, хоць увогуле дэфіцыту гэтай прадукцыі няма. У продажы ёсць алкаголь віцебскай, гомельскай, брэскай і іншай вытворчасці. Практаментаваць сітуацыю мы папрасілі начальніка аддзела за продажы заводу «Крыштал» Аляксандра Бутрыма.

— Традыцыйна двойчы на год на прадпрыемстве праходзіць планавая прафілактыка. Гарэлачны цэх быў зачынены на тры тыдні, пачаў працаваць некалькі дзён таму. У жніўні на такі ж тэрмін зачынілі і віны цэх, — патлумачыў Аляксандр Міхайлавіч. — Але праблем з пастаўкамі ў гандаль нашай прадукцыі, у прыватнасці, гарэлкі, няма. Больш за тое, яны павялічваюцца: аб'ёмы рэалізацыі ў гандлёвую сетку сталіцы гарэлкі і лікёра-гарэлачных вырабаў у параўнанні з аналагічным мінулым перыядам выраслі на 15 працэнтаў. Скажам, у адзін з дзён было пастаўлена ў сталічны гандаль 12 тысяч дэкалітраў гарэлкі і лікёра-гарэлачных вырабаў, напярэднядні — 13 тысяч дэкалітраў. Яшчэ чатыры-пяць гадоў таму аналагічны паказчык склаў 7—8 тысяч дэкалітраў. Цяпер прадукцыя прадпрыемства знаходзіцца на піку попыту, папулярнасці як на сталічным, так і рэгіянальным рынках. Гэтым, напэўна, і тлумачыцца высокая абарачальнасць «крышталеўскай» гарэлкі ў магазінах сталіцы, пра якую вы кажаце.

Дарэчы, да 70 працэнтаў прадукцыі ідзе менавіта ў гандаль Мінска. Адносна «зацішша» ў плане попыту традыцыйна назіраецца толькі ў першым квартале года — са студзеня па сярэдзіну красавіка, далей ён толькі павялічваецца. Калі вярнуцца да цяперашняй сітуацыі, напэўна, можна пагадзіцца з вамі, што распаўсюся і актыўны «пінківа-шашлычны» перыяд, сезон волдускай і турыстычнага трафік, што таксама можа ўплываць на наўнясць нашай прадукцыі на паліцах магазінаў. Напрыклад, і айчыныя, і замежныя турысты вельмі добра ведаюць марку «Крыштал».

Сяргей РАСОЛЬКА.

РУХ ПА ПРАСПЕКЦЕ МАШВАРА БУДЗЕ АБМЕЖАВАНЫ 16—22 ЧЭРВЕНЯ

Рух транспарту будзе абмежаваны ў сувязі з падрыхтоўкай да парада ў гонар Дня Незалежнасці і трэнероўкі зводнай роты ганаровай варты, паведаміў ў ДАІ ГУУС Мінгарвыканкома. Абмежаванні будуць узводзіцца 16—22 чэрвеня з 22.00 да 1.00 на ўчастку ад вул. Даўмана да пр. Пераможцаў і часткова на пр. Пераможцаў на ўчастку ад вул. Мельнікітай да Гарвардскай. ДАІ рэкамендуе ўлічваць гэтыя абмежаванні пры планіроўцы маршруту свайго руху.

Кар. БЕЛТА.

У ЛЕСЕ І НА ВАДЗЕ — ПАРАДАК!

Дзяржаўнай інспекцыяй аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь падведзены вынікі працы падчас веснавога нерасцява рыбы і сезона веснавога паліўня.

Парадку паспрыяла прыняцце Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь Указа № 207 аб змяненнях у Правілы выдзянення рыбалоўнага гаспадарства і рыбалоўства і Правілы выдзянення паліўня гаспадарства і паліўня. Дарэчы, многія з паправак былі прынятыя па прапановах паліўнічых і рыбалоўна-аматару. Напрыклад, паліўнаў, што рэгламентавала правілы ажыццяўлення рыбалоўства ў перыяд веснавога нерасцява рыбы, аб дазваляе выкарыстоўваць на спінінгу штучную прынаду толькі з адным — адзінарным, двайным ці трынальным кручком пэўнага памеру. Яна дала магчымасць дзяржінспектарам прыцягваць да адказнасці «нячыстыя на руку» рыбалоў, якія выкарыстоўвалі спінінг з большай колькасцю кручковай і большага памеру ў якасці «жывадзёра» на нерасцілішчах і з'яўляюцца ў правах рыбалоў-вудачнікаў і спінінгу.

Былі ўдакладнены тэрміны забароны на выкарыстанне маломярных суднаў і суднаў з рухавікаў. У ранейшай рэдакцыі з-за некарэктна выкладзенага тэксту грамадзянам забаранялася выкарыстанне плаўсродкаў ажно да 15 ліпеня. Акрамя таго, райвыканкамам дадзена права ў выпадку неабходнасці ў перыяд веснавога нерасцява дазваляць грамадзянам выкарыстанне плаўсродкаў у гаспадарчых, транспартных і іншых мэтах.

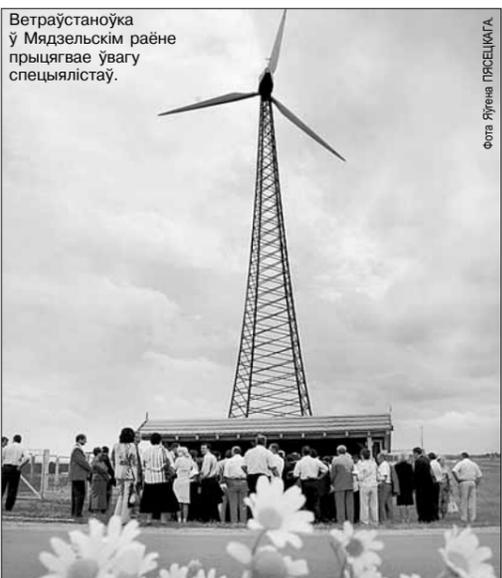
Добрай справе спрыяла змяненне з 5 да 1 кіламетра адлегласці ад берагавой лініі вадаёмаў ці вадаток, на якім забаронена знаходжанне з забароненымі прыладамі і (ці) рыбай, ловаў якой у дадзеным раёне і ў дадзены час забаронена, або вага якой перавышае нормы, устаноўленыя Правіламі, без дакументаў, што пацвярджаюць законнасць валодання рыбай, дазвалялі інспектарам прыцягваць да адказнасці арганізаваных бракераў, у якіх адны ловаць, другія адвоззяць, а трэцяя рэалізуюць.

З сакавіка па май сіламі дзяржінспектару праведзена каля трох тысяч прыродаахоўных рэйдаў (каля тысячы з іх сумесных) і паўтары тысячы праверак суб'ектаў гаспадарання. Выяўлена каля 4400 папулічных прыродаахоўнага забароненага, што значна больш, чым летась. З іх на трэць больш выяўлена парашушчых і інтэрнэт-сайтаў — 120 такіх зваротаў. З іх 630 — менавіта аб парашушчых прыродаахоўнага забароненага. Дзякуючы ім было выяўлена 340 парашушчых.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Прыродаахоўныя зоны ліквідаваны летнія лагеры для ўтрымання буйной рагатай жывёлы, дэмантаваны склады вядомых ліквідаваны старыя фермы. Значная частка парашушчых была выяўлена дзякуючы паведамленням грамадзян. За веснавы перыяд на тэлефон «грамадзянін» паступіла 648 і на Інтэрнэт-сайт — 120 такіх зваротаў. З іх 630 — менавіта аб парашушчых прыродаахоўнага забароненага. Дзякуючы ім было выяўлена 340 парашушчых.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Ветраўстаноўка ў Мядзельскім раёне прыцягвае ўвагу спецыялістаў.

На конкурс апавяданняў

У вёсцы Сенская Завадз было дзве мясцовыя славуцкі: мост цераз раку Сенка і танк Т-34 пад гэтым імем.

Вёска месцілася на бальшыку, які звязваў два райцэнтры. Іншай дарогі і ў даваенны, і адразу ў пасляваенны час не было. Мост у 1941 годзе, адступячы, спалілі нашы. Нямецкія сапёры аднавілі яго, нарасціўшы палі на старыя агаркі. А потым восенню 1943 года мост спалілі немцы, мяркуючы затрымаць наступленне Чырвонай Арміі на гэтым напрамку. І зноў яго аднавілі, толькі ўжо цяпер саветаў сапёры. Потым, скляпаны на жытую нітку, мост часта рамантавалі, машыны ехалі ўброд, буксавалі ў рацэ. Шафёры пракліналі і рамонтыкаў, і сваю долю.

Пры наступленні экіпаж танка Т-34 у азарце атакі паспрабаваў фарсіраваць Сенку ўброд, але танк завіс наглуха на нябачных пад вадой рэштках палюў і нахіліўся бокам у глеістую багну. Выручаць танк не было калі, трэба было гнаць ворага. Дні не было чым, бо цягачы рамонтнага батальёна прайшлі нідзе збоч, за дзсятка кіламетраў. Пакінуць спраўны, з боезапасам танк без прыгледу было нельга, таму былі загад экіпажу заставацца ў вёсцы і паспрабаваць знайсці нейкую магучую тэхніку ў адным з райцэнтры, каб выцягнуць танк. Але дзе ты яе знойдзеш, калі ўсё для фронту, усё для перамогі... Танк з рудым падпалінамі ржы на бартах, з поўным узараннем, з надпісам на вежы белай фарбай «За Сталіна!», нібы агромністы сталёвы рак, надоўга застыў нерухома ўшчыльную да адноўленага сапёрамі моста.

Чырвоная Армія між тым спыніла наступленне, наткнуўшыся на глыбока зшланіраваную абарону немцаў усцях ракі Проня. Ад Сенскай Завадзі да Проні ці ў напрамку Чавусы, ці ў напрамку Прапоўска было ну мо кіламетраў 40. Такім чынам, экіпаж танка «За Сталіна!», які склаўся з чатырох чалавек, апынуўся як бы ў тылавым рэзерве. Магчыма таму, ды яшчэ па прычыне прыпынення баў, танкістаў асабліва не турбавалі.

Хлопчы дзяржана часу не гублялі. Не ў сэнсе, што настойліва шукалі спосаб, як выцягнуць танк, а ў сэнсе, што пры вострым дэфіцыце мучыні, якіх усё пабралі на вайну, даволі хутка перажылі на

чыналася з літары «К»: Кеша, Каля, Капач, Куча, Керка, Касцяк, Куздэк... Так што Валерка ў нейкім сэнсе быў выключэннем. Яго бацька ваяваў у партызанах, а пасля злучэння з Чырвонай Арміяй быў прызначаны на фронт і там загінуў, пакінуўшы сына ў спадчыну мянцужку Партызан.

Маці гадавала Валерку адна. Добра яшчэ, што ў Сенскай Завадзі, інакш не выскілы ўвесь спыль лес, іпаўнаў лесрамаг. Маці працавала на ніжнім складзе, гэта там,

ні хаваліся не толькі коні, але і ў вадзе — блішчатыя плоткі і палацкія ахні, а на водмелі — шэрыя тоўсценныя бабуры-піскары. Валерка мо гадзінамі прасядзець на мосце дзеля дзсятка ахучоўкі ці бабуры ў металічным чайніку з адламаным носікам, дзірку ад якога была залеплена каландзія — загусцелым дзёбцам з калёснай вості.

СКАНВОРД + ЛАБІРЫНТ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Сканворд з лабірынтам і лабірынтам. Сканворд з 15 пачаткаў і 15 канцаў. Лабірынт з 15 пачаткаў і 15 канцаў.

МААРАЁСЯВЗН
ЮЛНАДЛКАБЭІ
НМЯПАКЭЧЫЗЧ
АКНЯЛАРНВАК
ЗУТШЮДХОІЛА
НАВЖЫІВСЧА
ОКІАТРЭКСАК
ЎНАЧАПРУБС
ДБЛЫКСАЫНКЯ
РРОКВАРЫІЕР
АККАШТАСЦАА

ЛАБІРЫНТ.
У гэтым своеасаблівым россыпу літар адшукайце словы-адказы. Гэта — пераклады некалькіх слоў на беларускую мову.

Тое, што і кавалерыст, вершнік
(злева направа і справа налева), па вертыкалях (зверху ўніз і знізу ўверх), але не па дыяганалях.

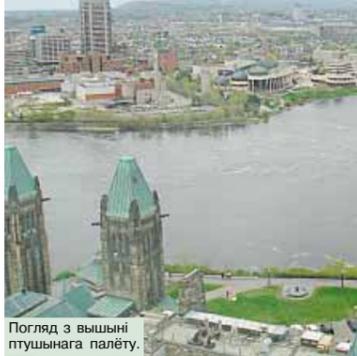
Канадскі дзёнік

(Заканчэнне.
Пачатак у нумарах за 10, 11, 14, 17 чэрвеня.)
У адрозненне ад буйных канадскіх мегаполісаў, якія даўно аблюбовалі імігранты, канадская сталіца Атава з'яўляецца «ціхім райскім курортам».

Помнік з надпісам: «Жанчына таксама чалавек».

АТАВА

Погляд з вышні птушынага паляту.

нічае мноства цікавых магазінчыкаў, рэстаранаў, кафэ. Асабліва гэта бачна вакол сямпацічнага гарадскога рынку Байвуд. Як вядома, у стараўя добра прыязджалі сюды, каб паглядзець на англійскіх салдатаў і на коней з каралеўскай коннай паліцыі перад памяшканнем Парламенту. Цікава, што яны да гэтага часу застаюцца аднымі са славуцістых гарадаў.

Лапа мядзведзя Грызлі з капшчарамі (у Атаве яму ўстаноўлены помнік) у параўнанні з манікорнай жаночай далонню.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ
Сканворд (14 чэрвеня). Па гарызанталі: Фламінга. Гарох. Пара. Клан. Этна. Пар. Курт. Чага. «Лява».

Хачеў бы праз нашу пажананую газету, якая шмат карыснага зрабіла і робіць для мяне асабіста, выказаць шчырую падзяку ўсім, хто не пашкадаваў добрых слоў у сувязі з маім 60-гадовым юбілеем.

Даеш школьнікам два гарантываныя выхадныя?

Знаёміўся ў «Звяздзе» з інфармацыяй аб праекце рашэння аб асобных пытаннях агульнай сярэдняй адукацыі. На маю думку, школа зусім нядаўна ўступіла ў чарговую перабудову, толькі-толькі прычарпалася да новаўвядзенняў. І зноў — рэформа... Адукацыю ў дзённым фармаце ўжо можна лічыць самадэстатывай і п'ялічнай — сённяшня агульнаадукацыйная сярэдняя школа выпускае і горадзце, і ўвёсць сталых, адукаваных, выхаваных юнакоў і дзяўчат.

ІЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Table with 6 columns: Номер лота, Наименование объекта, Место нахождения объекта, Площадь земельного участка, Кадастровый номер, Начальная цена продажи, Сумма задатка.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:
заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предлагается получить в аренду по результатам аукциона; соглашение, заключенное с риэлторской организацией; заверенную копию платежного поручения о внесении суммы задатка на р/счет 3602525000011, филиал № 422 АСБ «Беларусбанк», код банка 852, УИН 500009502, раздел получатель платежа — Слонимский район.

Чытайце ў наступным нумары

Як затраціць менш, каб атрымаць больш?
Сёння на рахунку вучоных 7 гатункаў, дазволена для вырошчвання на тэрыторыі Беларусі. Найбольш перспектыўныя — апошнія распрадоўкі — «Росляда», «Рос», «Прыляцкі» «Верас». Тым не менш да апошняга часу паспяўшы пашчы соі ў нас не перавышалі 1 тэсячы гектараў, а савель жмь для камбікорму мы набывалі за мяшкоў. Упор на сою дазвалі нам з часам выйсці на поўную імпартазамыняльнасць па бялку, эканамічна дэржаве мільярд долараў у год толкі на імпарце соі, зніжць сабекошт мяса-малочнай прадукцыі, а значыць, зрабіць яе больш канкурэнтнай на сусветным рынку.

Сёння

Table with 4 columns: Сонца, Усход, Заход, Даўжыня дня. Rows for Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Weather forecast section with icons and temperatures for various cities: НАДВОР'Е на заўтра, ГРОДНА, МІНСК, МАГІЛЁў, БРЭСТ, ГОМЕЛЬ.

Table with 3 columns: VARШАВА, ВІЛЬНЮС, НІЕЎ, МАСКВА, РЫГА, С.-ПЕТАРБУРГ. Rows for each city with weather icons and temperatures.

18 чэрвеня

1923 год — 85 гадоў таму ў Мінску пачаў выходзіць штомесячны літаратурна-мастацкі і грамадска-палітычны часопіс «Маладняк». Рэдактарамі яго ў розныя гады былі М. Чарот, А. Вольны, У. Ігнатоўскі, М. Зарэцкі. Часопіс арыентаваўся на беларускую камасольска-маладзёжную аўдыторыю, імкнуўся аб'яднаць афіцыйную праграму сацыялістычнага будаўніцтва з нацыянальна-адрэджанцкімі матывамі.

Дзве думкі

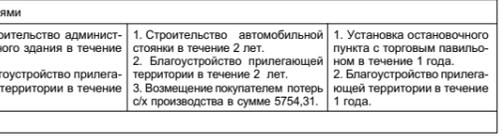
«Як цёпла адзенне абараняе ад сцюжы, так вытрымка абараняе ад крыўды. Памнажай царыніне і спакой, і крыўда, якой бы горкай ні была, адна не з'явіцца».

Ся старжытарныміх са спартыўным навінаў

«Вось Спартак прарпусіць тры мячы».
Настаўніца сустракае былога вучня:
— Ну і чым ты зараз займаешся, Вова?
— Метэаралогіяй, Вера Міхайлаўна.

Жонка — мужу:

— Дарагі, купі мне футра! Калі ты не купіш мне футра, то я магу прастудзіцца і памеціць, а пахаванне табе абцяжыцца даражэй!
— Ну і няхай! Затое ра і назаўжды!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКАЯ, С. ГРЬБЕ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (партыяр намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІРДЛІЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКАЯ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШУЦЫНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкая, 10-а.

не — 292 21 03, уласны карэспандэнт: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродзе: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31, Бухалтарскі: 292 22 03; прыём рэкламы тэл.факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл.факс: 287 94 02.
http://www.zvyazda.by
e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.
Адказна за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў у год.
Тыраж 32 856. Індэк 63850. Зак. № 3204. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12